

RUSIJOS ATEITIS

Lemiamas veiksnys Lietuvos likime

Iki šiol mūsų spaudoje daugiau dėmesio kreipiamas įvairių tolimų valstybių reikalams bei rūpesčiams negu Sovietų Sąjungos. Jei iškeliami, tai tik neigiami reiškiniai, kurių, tiesa, ten yra per akis. Bet, jei jų ten tiek daug, kaip atsitiko, kad tas tautų kalėjimas iki šiol nesugriuvo?

Atsakymas labai paprastas — jėga ir teror. Bet tos priemonės, tik tada gali būti pateisinamos, jei jomis siekiama kurio nors aukštesnio tikslo, kad ir, pavyzdžiui, komunizmo įvedimo visame pasaulyje. Šiandien toks tikslas yra išblėšęs, kaip ir didžiųjų tikybų kovingumas, nes panašūs režimai atskiruose kraštuose kaip ir vienodos religijos jų dar nevienija. Paklusnumo Maskvai pasiekė tik ten, kur ji turi savo kariuomenės. Bet jos satelitai tuč tuojau atsiskirti. Jėga krūvoje laiko ir i Sovietų Sąjungą įjungtas valstybes. Tiesa, pati Rusija dėl to gali jaustis saugiau, ji turi ir ūkiškos naudos. Bet nūdieniam pasaulyje, technikos pažangos dėka, ta nauda ir tas saugumas kasdien mažėja, todėl ir pastangos išlaikyti pavergtas tautas krūvoje vis daugiau darosi neprasmingos. Anksčiau ar vėliau tai turėjo ateiti ir patiems rusams i galvą. Tik nuo to proceso, o ne vienokio ar kitokio JAV prezidento išrinkimo priklausau ir Lietuvos likimas.

Žmonės, kurie gauna reikalingą progos intymiau išsikalbėti su kompartiečiais, teigia, kad daugelis jų prisipažįsta, kad sovietinis režimas laikosi tik iš išsibėgėjimo. Jis gali užsitęsti dešimtmečius, bet ir tuojau pat subyrėti. Žinoma apie tai viešai nekalbama. Ne tik dėl to, kad negalima, bet ir dėlto, kad nesinori. Amerikoje mes esame įpratę sakyti, kad tą kraštą šunys nusiėš ant uodegos. Nepriklausomoje Lietuvoje net sovietų igulas ten įvedus, mes buvome palyginti drausmingi ir klausėm valdžios, nors protas liepė pirkti aukso ir svetimų valiutų ar iš viso, jei imanoma, pabėgti. Ir vokiečiai dar klausė Hitlerio, kai jau buvo aišku, kad tas neturėjo šanso laimėti. Už tat negalima stebėtis ir rusų kantrybe.

Ir pagaliau vieną dieną pasirodė Solženicinas, kuris

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

opoziciją valdžiai padarė madingu, nors dar ir draudžiamu dalyku. Jis nebūtų populiarus, jei nesakytų to, kas jau buvo žinoma kitiems galvojantiems rusams. Savo 1973 m. spalio mėn. t.y. prieš savo ištrėmimą laiške politbiurui Solženicinas rašė:

“Kuo mes užsiėmėme per paskutinį pusimtį metų: pasauline revoliucija; savo itakos išplatimu Rytų Europoje, ir kituose kontinentuose; žemės ūkio tvarkymu pagal ideologinius principus; kliudančių klasių išnaikinimu; krikščioniškos religijos ir moralės naikinimu; efektingu, bet visai nereikalingu erdvės užkariavimu lenktyniavimu; savaime aišku, kad ir savo pačių apsiginklavinimu ir kitų tautų ginklavinimu; žodžių viskuo, išskyrus pagrindinio mūsų tautos turto — Šiaurės Rytų išvystymu. Mūsų tautai tačiau lemta gyventi ne erdvėje, taip pat ir ne Pietryčių Azijoje, ir ne lotynų Amerikoje. Sibiras ir Šiaurė yra mūsų viltis ir mūsų apsigalymo filtras...”

Solženicinas prileidžia, kad Rusija yra ilgesniam lai-

kui pasmerkta autoritariniam režimui, tačiau viskas priklauso nuo to, kokios rūšies jis būtų. Nepakeliamas yra ne pats autoritetas, bet jo primestas kasdieninis ideologinis melas...

“Toji ideologija — samprotauja jis toliau —, kuri mūs veda i konfliktą su užsieniu, jau seniai nustojo bet kokios reikšmės viduje. Ne taip kaip dvidešimtais ar trisdešimtais metais. Šiuo metu ji nieko mūsų kraštui nepadedą, ji tėra tik iš papkės padaryta teatro scenos kolona. Jei ją paimsi šalin, niekas nenukris, niekas nesudrebės. Mūsų kraštas jau seniai tvarkomas iš pagal materialinius apskaičiavimus ir įvestą tvarka palaikoma pavaldinių paklusnumu, o ne tikėjimu i ideologiją.”

Atrodytu, kad Solženicinas išvedžiojamai sovietiniams žmonėms turėtų atrodyti kaip reakcionietiško romantiko svaigiojimai. Iš tikro jie, jei ne visai, tai bent didele dalimi, atitinka labai didelio skaičiaus rusų galvosena. Ginčas eina ne dėl to, ar režimas subankrutavo, bet daugiau dėl to, ko kiti jį pakeisti.

(Kitame numery: Marksizmas — religija ar mokslas)

QUO VADIS AMERICA?

RIMAS DAIGŪNAS

“Kur žengi, Amerika?” — klausia smalsus visokių amerikinių samysų, šurmuliu ir negandų stebėtojas.

Paklausti lengva, atsakyti sunku. Racionalioji spauda pataria kantriai pakęsti blogį, toleruoti blogį ir nesirūpinti blogio augimu. Savo laiku Draugo redaktorius pravedė palyginimą tarp iš šalies pūdomos rusų emigracijos su lietuvių emigracijos likimu, už tą vykusią paralelę sulaukęs priekaištų. Dabar gi, plačiausiu mastu lyginimas Amerikos su paskutiniaisiais caro Rusijos metais, dažnokai atrandamas racionalioje amerikinėje spaudoje. Amerika, kaip rusų emigracija 1918-39 metais, iš šono, veikiama negatyvių jėgų, natūralių sveikos visuomenės pamatus alinančių poveikių. Iš tos bendros taisyklės, negalima išjungti ir lietuvių išeivijos.

Tam tikri faktoriai alina

Ameriką, kaip bacilos alina organizmą.

Dabar Amerikoje išjuokiamą viskas, kas sudaro sąlygas sveikai visuomenei išsilaikyti ir stiprėti: niekinama valstybinė sistema, bėgimas iš karinių pajėgų laikomas garbės vertu reiškinium, juokiamasi iš istorijos, brandinamas savo bevertiškumo jausmas, skiepijamas nusikaltimo prieš mažumas pripažinimas, remiamas liguistas asmens laisvų respektas prieš visuomenės egzistencijos teises, visai persekiojami tvarkos vykdymo organai, praktikuojamas pataikavimas nusikaltėliui (teismo baudos, amnestijos, bail sistema), religijos degradacija, šeimos dorybių karikatūrinimas, chuligano ‘teisių’ respektas, cinizmas elgesyje ir aprangoje, narkotikomanijos kultas, pornografijos ‘teisių’ apsauga įstatymuose ir teisme, ‘seksualinė’

Kanados lietuvių ‘Aušros’ kvartetas, sėkmingai koncertavęs Buenos Aires, su Argentinos lietuvių kolonijos ‘Aitvarais’. Prieky iš kairės: A. Ruplėnas, Aldona Tautkevičiūtė, Nijolė Giedriūnaitė, Dana Kazulytė ir L. Stankevičius. Stovi iš kairės: A. Rastauskas, dr. J. Simanauškas, Kristina Puidaitė, A. Slančiauskas, Rūta Čerškutė, L. Mičiudienė, ALOS tarybos pirm. A. Mičiudas, Valė Tautkevičienė ir SLA pirm. R. Stalioraitis.

‘AUŠROS’ KVARTETO VIEŠNAGĖ ARGENTINOJE

Aušros kvartetas iš Kanados mus aplankė rugpjūčio 13 d. Ezeizos aerodrome jas pasitiko: E. Klaukytė, R. Rudis, J. Deivėkis, J.L. Stankevičiai ir L.A. Mičiudai. Po to visi nuvyko i Mičiudų namus, iš kur pasiskirstytos apsisistojimui: pas Stankevičius apsisistoję

revoliucija, filmose ir televizijoje žmogžudysčių nesi- baigiantis žanras, ir t.t. ir t.t.

Su tokiais ‘kelrodžiais’ argi prasminga klausiti ‘quo vadis, America?’. Dabar, išvardinus (dalina) kelrodžių antraštes ir atsakymas aiškėja...

Greta to blogio tolerancijos, net pagarbos blogiui doktrinos, i eilinio jauno amerikiečio samonę mokykloje, universitete, visokeriopų klubų bei seminarų rateliuose nesustojamai slysta tvirtinimai, kad išeitis iš kapitalizmo, imperializmo, Wall Street diktatūros, per visuotines aferas (Baltųjų Rūmų skandalai, korupcijos, kalėjimai biurokratinei aukštuomenei), yra, čia pat, pašonėje...

Tai respektas ir pasitikėjimas ‘naujai socialinei struktūrai’, kuri, kol kas neįvardinama, neiški, bet artima ir graži, kaip gražus yra tikinčiojo asmens samonėje anapus rojaus iliuzija.

Ir kada mes, šilto ir šalto matę imigrantai kalbame apie tą blogybų mozaiką, mes instinktyviai žinome kur blogybų potvynis ir ‘rojaus’ iliuzijos veda Amerika. Tie reiškiniai švelniai, vykusiai, neįjuntamai plauna amerikiečių smegenis ir laužo kietą stuburą. Kam reikia išplauti smegenų ir minkšto stuburo amerikiečių? Tokie reikalingi Maskvai.

Maskva įveda Amerikon savo drakonus ir maloniai tvirtina, kad tai eriuakai. Šitaip, kadaise, atsitiko su baltąja rusų emigracija, šitoks procesas vyksta mūsų emigracijos masėje, tas pat procesas vyksta milžiniškoje amerikinėje visuomenėje.

Detentes sukurtos sąlygos buvo palankus vėjas Amerikos naikinimo armadai. Smunkanti visuomenės moralė, silpnėjas atsparumas, krentantis doleris, teikia didžiū pergalės vilčių... amerikinės demokratijos priešams.

Rūta Čerškutė ir Kristina Puidaitė, pas L.A. Mičiudus jų vadovė Valė Tautkevičienė su dukra Aldona, pas Jakubauskus-Burbus Nijolė Giedriūnaitė ir Dana Kazulytė.

Visą savaitgalį praleista pasivažinėjimui po Bs Aires apylinkes, susipažinimui, susitikimui su jaunimu.

Sekmadienį rugpjūčio 18 d. Susivienijimo Liet. Argentinoje salėje įvyko kvartetų Aušra koncertas. L. Stankevičius atidarė vakarą padarydamas trumpą kiekvienos pristatymą. Baigus, scenoje pasirodė jaunos, gražios dainininkės. Gausi publika labai jautriai priėmė rankų plojimu. Nijolė Giedriūnaitė trumpai pasveikino susirinkusius gražioje nuotaikoje. Paskiau Aldona Tautkevičiūtė perskaitė PLB pirm. inž. Nainio sveikinimą. Tik PLB nuosirdumu, pastangomis susilaukė malonaus Aušros mergaičių kvarteto. Ir tuoj pasigirdo jų gražūs balsai su akordeono pritarimu. Jaunųjų mergaičių balseliai žavėjo klausytojus, prašant dar dainuoti. Prieš kiekvieną pertrauką buvo sudainuota po 4-6 dainelės, bet publikos nebuvo galima patenkinti. Dainininkės su šypsena tęsė dainavimą. Pasirodė scenoje viena akordeonistė — Kristina Puidaitė, visų jauniausia. Publika jai plojo prašant pakartojimo.

Paskiau vėl pasirodė kvartetą kita apranga. Ir vėl padainavo 5 ar 6 gražias dainėles, pritariant akordeonistei Kristinai. Publika be pasigailėjimo prašė, kad tęstų dainavimą. Ir jos dainavo su meile, pasiaukavimu Ar-

gentinos lietuviams nežiūrėti nuovargio, šalto oro, visos buvo patenkintos.

Po pertraukos pasirodė Argentinos lietuvių kolonijos kvartetą Aitvarai: A. Rastauskas, dr. J. Simanauškas ir Antanas Slančiauskas, ir tuoj išgirdome jų gražius, malonius balsus. Publika ir jiems reikė tinkamą padėką. Trečioje dalyje Aušros mergaičių kvartetą tęsė dainavimą. Pabai-goje jos pasirodė kartu su mūsų kolonijos Aitvarais. Visi bendrai sudainavo gražiai. Ir vėl naujas džiaugsmas, malonumas gausingai publikai. Visi dėkojo, nesigalėdami plojimu.

Baigus, scenoje kalbėjo ALOS Tarybos pirm. A. Mičiudas, pareikšdamas didžiausią padėką Aušros mergaičių kvartetui, jų vadovei ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenei už rūpesčius ir turėtas išlaidas. Paskiau kalbėjo SLA Centro pirm. Raulas Stalioraitis, dėkodamas už gražų dainavimą. Jų vadovė V. Tautkevičienė savo kalboje padėkojo visiems už malonų priėmimą ir visus rūpesčius.

Paskiau buvo įteiktos dovanos. Scenos uždangai nusileidus visoms dar esant scenoje Juozas Šiušis įteikė savo poezijos knygutę ‘Ilgesio Giesmės’, su įrašu skirtingu kiekvienai.

Paskiau vyko bendros vaišės, pasikalbėjimas. Taip baigėsi Aušros mergaičių kvarteto malonus, nepamirštas atsilankymas pas Argentinos lietuvių. Rugpjūčio 20 d jos išvyko i Urugvajų, suteikti džiaugsmo Urugvajaus lietuviams.

Trūksta žodžių išreikšti (Nukelta i 2 psl.)

‘Aušros’ kvartetas Buenos Aires scenoje. Iš kairės Kristina Puidaitė — akordeonistė, Dana Kazulytė, Rūta Čerškutė, Aldona Tautkevičiūtė ir Nijolė Giedriūnaitė.

A. Kirstuko nuotrauka

-- Čia, dėde Samai, mano ėriukas pasiganyti tavo darželyje...

AUSTRALIJOŠ PADANGĖJE

ANTANAS LAUKAITIS

Giedros Gustaitės išpūdžiai

Per paskutiniuosius kelis metus į Australiją atvažiuoja gana daug mokytojų iš Amerikos, kurie, pagal oficialius kontraktus, turi čia dirbti metus ar daugiau laiko. Vieni iš jų, atlikę savo kontraktą, grįžta namo, kiti pasilieka ilgesniam laikui. Prieš pusantrų metų į Sydnejo mokytojų atvyko iš Los Angeles Giedra Gustaitė. Būdama abiejų Jaunimo Kongresų dalyvė, skautė, didelė dainų mėgėja, išleidusi net savo dainorėlį, draugiška ir labai maloni savo būdu, ji netrukus įsijungė į visą mūsų jaunimo lietuvišką gyvenimą, apkeliovo kone visą Australiją, dalyvavo filisterių veikloje ir, paskutiniu metu, Sydnejuje yra suorganizavusi ir vadovauja lietuviškos dainos mėgėjų būreliui. Atlikusi savo 18-kos mėnesių kontraktą, ji per Europą grįžta į Ameriką, tačiau su Australija ir jos lietuviams dar galutinai netasisveikina ir, pagal jos pasakymą, "Ką gali žinot, gal labai greitai aš ir vėl pas jus sugrįšiu".

Atsisveikinant, linkiu mie mūsų (taip jau mes ją čia laikome) Giedrai geriausios kelionės ir sekmės ateityje, tikėdamasis ją ir vėl pamatyti mūsų lietuviškame gyvenime, kur ji surado tiek daug naujų draugų ir kur ji buvo taip mėgiama. Išpūdžius iš Australijos gyvenimo ji mielai sutiko pasidailinti ir su šio skyriaus skaitytėjais. Ačiū.

Jau prabėgo pusantrų metų, kaip aš išėdau į lėktuvą ir iškeliauvau į "Down under". Nedaug žinojau apie šį kraštą, turėjau Sydnejuje du pažįstamus ir, svarbiausius, darbą. Pakilus lėktuvui, kaip sapnas praškrido praėjusio pusmečio įvykiai.

Artėjant universitete mokslo metų galui, buvo atėjęs laikas pradėti rūpintis darbu, tačiau niekas darbo garantuoti negalėjo. Tuo metu Los Angeles buvo labai didelis mokytojų perteklius, taip kad ateitis buvo neišvengiama. Mano laimei, tuo laiku ten lankėsi New South Wales valstijos švietimo atsto-

vai ir aš, daugiau iš smalsumo, susitikau su jais. Pasitvyrus salygos, proga pagyventi kitame krašte ir metų kontraktą, susipakuoti daiktus ir išskristi į kitą pasaulio pusę.

Pirmieji išpūdžiai tai buvo kaip miglos apsupti. Po nemiegotų 30 valandų, kaip ir kiekvienas kitas amerikonas prieš mane, į automobilį mėginu įlipti pro šoferio duris ir, nors ir nuvargęs, akių negalėjau užmerkti iki p. Zakarevičių namų. Automobiliai lekia, keičia linijas ir atrodo lyg didžiulis žaidimas, tik ne ta gatvės puse.

Pirmuosius išpūdžius labai lengva surinkti, suorganizuoti. Tolimesnieji tai jau šiek tiek sunkesnis darbas, jų žymiai daugiau yra ir, per ilgesnį laiką pamatai, kad kraštas, žmonės ir visas gyvenimas yra sudėtingesnis negu iš pradžių atrodė.

Kaip praleidau tuos paskutiniuosius metus? Didžiąsias laiko dalis atiteko mokyklai (gimnazijai) uždirbant savo kasdieninę duoną. Dabar gi, net gaila darosi išvažiuoti, kas beveik jau spėjau suprasti ir priprasti prie šios sistemos. Beveik jautėsi, kad ir vėl pati mokslą einu ir mokinuosi. Įėjus klasei prisiminė pasakojimai apie Lietuvos mokyklas, kur vaikai atsistoje laukia įeinant mokytojo ir jam įėjus ir pasisveikinusi, visi atsisėdė. Visi mokiniai uniformuoti, kas sudaro gražų vaizdą. Tačiau, kaip ir visur, neklaužadų ir triukšmadiarių pilna. Nemanau, kad galima būtų sakyti, jo šio krašto mokiniai būtų geresni, ar blogesni už Amerikos vaikus. Pati mokymo sistema yra lengvesnė. Gimnazija susideda iš šešių klasių. Atestatas gaunamas, baigus keturis metus, tačiau gabesnieji ir norintieji vėliau tęsti aukštąjį mokslą, siekia aukštojo gimnazijos atestato "High School Certificate". Mažiau negu 25% mokinių pasiekia šią aukštumą. Daugumas iš besimokančių ieško darbų jau po ketvirtos klasės, nors apie trečdalis ir to nepasiekia, nes oficialiai leidžiama mokyklą palikti sulaukus 15-kos metų. Mokslo kursas yra visiems tas pats. Anglų kalba, matematika ir gamtos mokslai yra privalomi. Prie to galima dar pasirinkti du dalykus iš istorijos, geografijos, kalbų, muzikos, meno, virimo, me-

Giedra Gustaitė

džio apdirbimo ir pan. Tie pasirinktieji dalykai tęsiasi per visus keturis metus ir yra nekeičiami. Taip kad yra galimybė baigti gimnaziją ir niekada netimti nei istorijos nei geografijos.

Dažnai yra girdimi priekaištai, kad Amerikos mokyklos gerai neišmoko juos lankančių vaikų ir kad jie jas baigia ne daug ką žinodami. Taip pat yra dažnai sakoma, kad europietiškos sistemos mokyklos duoda geresnį ir platesnį mokslo pagrindą. Su tuo sutikti aš negaliu. Pasižiūrėjus į programą, tai būtų galima pasakyti, bet, pažvelgus į baigminių rezultatus, gautųsi gal skirtingas vaizdas. Amerikoje mokslo programa yra ne tokia plati kaip čia, tačiau Amerikoje yra reikalaujama iš mokinių, kad tas, kas yra duodama ir mokoma būtų išmokta ir suprata. Žiūrint į vidutinio gabumo mokinių rezultatus, labai lengva yra pastebėti skirtumus. Išlaikyti egzaminą reikia turėti tik 50%. Klaseje žinios mokiniams yra mokytoju perduodama ir laukiama, kad viso to pusė būtų suprasta ir suvirkinama, kai tuo tarpu Amerikoje laukiama, kad 70-75% būtų žinoma prieš išlaikant egzaminą.

Išoriniai žiūrint daugumas valdiškų mokyklų mokinių atrodo tvarkingai, nešioja "jeans", sandalius, mokyklose tvarka yra griežtesnė, programa pilnesnė. Tačiau, giliau pažvelgus ir geriau viską pažinus, paaiškėja, kad trūkumų ir čia yra, mokslo sistema nėra visai tobula, taip pat kaip ir Amerikoje ir daugelis pagerinimų, kaip ir Amerikoje, taip ir čia galima būtų įvesti.

Tolimesnę savo nuomonę apie gyvenimą čia ir ypatinai lietuviškąją veiklą, bei pačius lietuvius, Giedra parašys vėliau.

Šių metų Tautos Šventės minėjimas Sydnejuje praėjo

labai gražiai ir išpūdingai. Po atlaikytų iškilmingų pamaldų, kuriose dalyvavo jaunimo organizacijos su savo vėliavomis ir kurių metu pritaikintą pamokslą pasakė klebonas kun. P. Butkus, minėjimas įvyko gražioje Bankstowno rotušės salėje. Dalyvaujant virš 300 žmonių, invokaciją sukalbėjus kun. P. Butkui, minėjimą atidarė Sydnejaus Apylinkės pirmininkas J. Maksytis. Šiais metais be trumpų Daivos Labutytes-Bierri Tautos šventės reikšmės api budinimų, kalbėtojų, vietoj tradicinės paskaitos, buvo estų, lenkų ir čekų atstovai, savo gražiuose žodžiuose prisiminę mūsų padėtį, pasveikino lietuvių jų šventės proga. Savo idomiame ir reikšmingame žodyje Lietuvių Tarybos pirmininkas inž. V. Bukevičius plačiai nušvietė esamą padėtį dėl Australijos vyriausybės pripažinimo ir papasakojo daromus ir nuveiktus Baltų grupės darbus, kurių koordinatorių yra prof. A. Kabaila. Šiuo metu yra gautas, kaip tik Tautos Šventės proga, Melbourne dalyvavusio opozicijos vado B. Sneden garantavimas, kad jo vadovaujamai liberalų partijai grįžus į vyriausybę, Baltijos kraštų pripažinimas bus peržiūrėtas ir atšauktas, nes, jo ir jo partijos nuomone, tasiskas buvo padaryta neteisėtai.

Meninę Tautos Šventės dalį išpildė jaunieji deklamatoriai A. Stašionytė ir A. Kavaliauskas, kai mūsų garšėjanti dainininkė G. Žigaitytė labai išpūdingai padainavo. Baigminę poeziją skaitė O. Maksvytienė. Visą minėjimą labai gražiai pravedė p. Viliūnienė. Baigta Tautos Himnu.

FOUNDRY GRAY IRON

Experienced Journeyman Squeezer Floor

MOLDERS

and

LABORERS

Must be able to pass physical examination. Good hourly rate. Fringe benefits. Pension plan. Insurance package including major medical.

Write apply or call collect

KENT FOUNDRY CO.

514 Butterworth Southwest

Grand Rapids, Mich. 49504

616-451-8423

(70-79)

MACHINIST

Exp'd. engine lathe operator able to work from blueprints & verbal instruction w/min. supervision. Top wages, pd. hospitalization. Bergen Machinery Products Inc., 1050 Goffle Rd., Hawthorne, N.J. 201-427-8959.

(70-75)

MACHINIST

MACHINE SET UP

MACHINE REPAIR

1st Shift

Steady work, some overtime, employee benefits. Good pay rate. Close to freeway.

CLEVELAND ELECTRONICS

14500 Darley Ave.

(Off East 140th St.)

Cleveland, Ohio

216-249-3700

An Equal Opportunity Employer

(70-71)

SIUVĖJOS PRIE MAŠINŲ

Prityrusios ar norinčios išmokyti. Aukštas valandinis atlyginimas ir akordinis darbas. Apmokėtos šventės ir atostogos. Plius kiti priedai. Malonūs darbo sąlygos.

WORK WEAR CORP.

1768 E. 25th (So. of Payne Ave.)

Cleveland, Ohio

(70-76)

CLEANING ROOM FOREMAN. We are a progressive gray & ductile jobbing foundry producing medium size & large castings. We need a self starter with previous supervisory experience, cleaning room is desirable but not necessary.

Apply or call to Walter Hahnel. Call 933-0800 between 8 a.m. & 5 p.m. Mon. thru Fri.

MOTOR & MACHINERY CASTINGS CO. 7743 W. Davison, Detroit, Mich. 48238. (62-66)

Lt. Carmo Jardim (viduryje) su savo parašiutininkais.

KYLA SAMDINIŲ KARIŲ AKCIJOS

BRONIUS AUŠROTAS

Savaitraštis Newsweek savo š.m. rugpiučio 26 laidoje prisiminė apie samdinių kariuomenę, prieš dešimtmetį okupavusią Kongo kolonijos miestą Stanleyville. Šio dešimtmečio proga, Johannesburge, P. Afrikoje, buvę kovotojai ruošia didžiulį balių: įėjimas tik pakviestiems – baltiesiems – bus kalbės svarbiu asmenys, bus geriami tostai už gyvus ir 'nesamus' draugus.

Neperseniausia grupė tokių samdinių kariuomenės buvo susirinkusi Rhodesia sostinėje Salisburij. Susirinkusių nuotaukos buvo gana pakilios: gi po Biafros pribigimo, baltiesiems kariams atėjo sunkios dienos! Tačiau, dabar Portugalijos kolonijoms byrant ir gabaliukus, tokių 'kovotojų' reikalai žada pagėrėti.

Jau kuris laikas grupė profesionalų kariuomenės lankosi Johannesburgo ir Salisburij baruose – restorane; čia jie tytomis duoda suprasti, kad patyrusių kovotojų ginklai ir vėl galima samdytis. Kai kurie vadovai šiame karo biznyje tiki, kad gal už mėnesio ar kito bus jiems aišku ar jų paslaugos bus reikalingos.

Tačiau šie reikalai gal būtų jau yra ir šiandien aiškūs: mat Portugalijos valdžia paskelbus, kad Mozambique kolonijai yra suteikiama nepriklausomybė nuo 1975 m. birželio mėnesio, šis pranešimas nebuvo leistas paskelbti tos kolonijos sostinėje. Portugalijos vyriausybė apkaltino ten gyvenančius baltuosius kolonistus už grobus radijo stotį ir areštavus kelis valdžiai palankius asmenis. (Nėra aišku, ar šioje akcijoje jau buvę panaudoti profesionalai kareiviai). Visokių atvejų, kaip Angoloje taip ir Mozambique kolonijose vyrauja teroras: iš jų bėga ir saugias vietas ir baltiesiems ištikimai tarnavę juodukai bei jų darbdaviai baltieji.

Buvęs baltųjų batalijonų vadas maj. Hoare pasikalbėjime su Newsweek korespondentu, pareiškė, kad labai daug buvusių kovotojų jam yra skambinė telefonų ir teiravęsi laiškais apie galimybes įsijungti į jo organizuojamas kovotojų eiles. Tačiau Hoare visiems atsakė, 'nesikarščiukite'!

Hoare nuomone, būtų sunku surinkti apie 1,000 kovotojų įėjus kas nors jiems galėtų mokėti bent 1,500 dol. mėnesiui. "Per šešis ar aštuonis mėnesius Mozambique ir Angolos pabūrę reikalai būtų galima atvesti į normalias vėžes, sako Hoare. "Tačiau tai nebūtų visai lengvas darbas".

Šiandien kiltų svarbiausias finansinis klausimas: kas sutiktų mokėti šiai samdomai kariuomenei? Ir čia pat savaitraštis randa 'angelą', turintį kapšį pinigų. Mozambique karinės valdžios atstovai teigia, kad Jorge Jardim, turčius iš Beira vietovės, galėtų pradėti tokį 'pilietinį karą'. J. Jardim yra buvęs diktatoriaus A. Salazar patikėtinis šiose Portugalijos kolonijose. Savo metu jis išlaikė savo privačius kariuomenės būrius, puldinėjusius Freli-mo kariškas stovyklas. Vieną iš jo dešimties dukrų, Carmo Jardim yra Mozambique armijos parašiutininkų dalinių vyr. leitenantas. Esą Carmo yra padėjęs organizuoti juodųjų batalijonus, kuriems vadovavo baltieji karininkai. Jardim yra pabėgęs iš Portugalijos valdžios rankų ir veikia kaimyninėse valstybėse. Vienok, Jardim yra paneigęs, kad jis organizuotų savo privačią armiją.

Tad kyla klausimas ar ilgai dar reikės laukti ligi ir vėl prasidės naujas karas. Tokiam karui Afrikoje šian dien dirva beveik išpūrenta.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

'AUŠROS' KVARTETAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

joms padėkai, už jų malonų atsilankymą ir gražų dainavimą. gal neužilgo bus mums vėl staigmena išgirsti mylimų dainų. Laukiame.

Juozas Šiušis

Kanados 'Aušros' kvarteto koncertas Buenos Aires š.m. rugpiučio 18 d. buvo vienas svarbesnių įvykių Argentinos lietuvių gyvenime. Graži salė buvo pilna publikos, kuri po kiekvienos dainos plojo prašydama kartoti.

A. Kirstuko nuotrauka

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Neapsauginėti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

KAI YLA LENDA IŠ MAIŠO...

Kada bolševikai okupantai švenčia okupuotose teritorijose savo šventes, groboniška yla lenda iš maišo. Kruviną tokios ylos smaigali matome įvykyje, kuris minimas; matome ir šventės ritualo vadeivų pavadėse.

Apie antrąjį Lietuvos pavergimą, kurį okupanti pavadino "Lietuvos išvadavimu", bolševikinė Elta prirašė visą informacinę paklodę. Ši eltinė paklodė yra okupacijos fakto dokumentas. Tai yra kruvinas puslapis iš didelės Lietuvos okupacijai skirtos knygos. Tai, pagaliau, yra bolševikiškai 'kryptingas' okupuoto krašto raportas savo viršininkams — Kremlui.

Neskaitome, kiek lietuviškų kvilingų buvo įvelta į 'vadavimo' šventės repertuarą — tos pavardės, tie asmenys yra mažareikšmis dalykas maskvinės karuselės politikoje. Kada krašto žmonės tyčiomis paverčia vienus ponais, o kitus vergais — visad bus tam tikras nušimtis minkštakūnių ir chameleonų. Tokie yra kvilingai, veikia prieš savo tautos gyvybės interesus.

Mus ir užsienio korespondentus stebina tiesiog ciniškai skelbiamas skaitytojų dėmesiai rusiškųjų pavardžių gausumas tose okupacinėse šventėse. Tik paklauskime (sekant bolševikinės Eltos tekstą):

Liepos 31 d. prie Kauno pilies kuoro prikaltė memorialinę 'išvadavimo' lentą. Pilies kuore iškeliama raudonoji vėliava. Skamba 'Šventojo karo' melodija. Lentos dangalą atidengia Penktosios armijos politinio skyriaus (tai yra — čekistas) viršininkas generolas majoras N. Chvatovas. Jis pasako, kad "1944 metais rugpjūčio 1 d. Tarybinės armijos 3-ojo Baltarusijos fronto 5 armijos vadovaujamos dukart Tarybų Sąjungos didvyrio generolo pulkininko N. Krylovo kariai iš vokiškųjų fašistų išvadavo Kauną ir šios pilies bokšte iškėlė raudonąją vėliavą".

Apie kovas dėl Kauno 'išvadavimo' kalba buvęs Kauno korpuso politinio skyriaus (tai yra — čekistas) viršininkas pulkininkas A. Ziuzinas.

Aukštųjų šančių kapuose palaidoti žuvę prie Kauno raudonarmiečiai. Čia pastatytas jiems paminklas. Partinio biurokratizmo atstovai suėjo prie jo paminklo pagerbti Lietuvos 'išvadotojus'. Elta skelbia: "ju žygdarbiai rodo jų ištikimybę partijai ir tėvynei ir liaudžiai". Skamba R. Roždestvenskio eilėraščiai. Prie paminklo kalba Lietuvos kompartijos antrasis sekretorius V. Charazovas, kalba 'Komunisto' redaktorius (tiesiogiai išprovokavęs Pirčiupio žudynes) G. Zimanas.

Kada šventės perkeliama į Muzikinio teatro salę, čia vėl džiaugiasi V. Charazovas jam tekusi per Raudonosios armijos žygdarbių geru ir sočiu gyvenimu. Į susirinkimo garbės prezidumą "vieningai išrenkamas L. Brežnevas". Susirinkime reiškiasi Pabaltijo karinės apygardos 'karininkas' N. Kalininas ir Estijos kompartijos Tartu miesto komiteto antrasis sekretorius V. Zujevas...

Ši šventė, kaip ir visos kitos, rodo, kad strateginėse okupuotų teritorijų valdymo pozicijose įtūpdyti Maskvos statytiniai, rusai. Kada šie emisarai tupi savo kabinetuose, jie beveik neižiūrimi. Kada jie, kaip tarakonai iš savo plyšių, išlenda per iškilmės įtaikingai priminti žmonėms, kad žmonių kontrolė 'gerose rankose', juos matome, juos kalbant girdime, stebimės jų mundurų krūtinėmis, kur sukabinti ordinarai už 'išvadavimų' žygdarbius.

Labai būdingas yra prakalbų turinys. Maskvos statytiniai ir emisarai visada skelbia žmonėms apie jų 'išvadavimą', kurį atliko Maskva. Okupacijos sąlygose iškilę kvilingai visad atsidavusiai dėkoja už jų 'išvadavimą'. Turėdami tokių 'išvadotojų' šnektų tekstus, tartus prieš dešimtmetį, matome nesikeičiančio mo-

tyvo pakartojimus: "jus Maskva išvadavo, dirbkite Maskvai!"

Per tokias šventes bolševikinės prievartos yla lenda iš maišo.

Gasparas Kazlauskas, stambios įmonės Los Angeles prezidentas, didelis lietuviškų kultūrinių reikalų mecenatas, buvo atskridęs į Clevelandą dalyvauti Grandinėlės filmo, kurio pagaminimą jis finansavo, pristatyme. Nuotraukoje po spektaklio su Grandinėlės nariais. Iš kairės: D. Balčiūnaitė, D. Palubinskaitė, N. Lenkauskaitė, Gasparas Kazlauskas, A. Kaminskaitė, D. Rydelytė ir Grandinėlės vadovė Aleksandra Sagienė.

Grandinėlė pradėjo savo darbo metus

Grandinėlės naujo sezono iškilmingas atidarymas įvyko rugsėjo 15 d. Clevelande, Cuyahoga Community College auditorijoje.

Iškilmingajai daliai vadovavo Grandinėlės valdybos pirm. Rūta Giedraitytė, kuri šiltu žodžiu pasveikino susirinkusius. Auditorijoje matėsi daugelis buvusių Grandinėlės šokėjų, dabartinių šokėjų tėveliai ir daug

svečių, Grandinėlės gerbėjų. Tėvų komiteto vardu žodį tarė Irena Gedrienė. Savo kalboje ji peržvelgė Liudo ir Aleksandro Sagių ilgą metų darbą, Grandinėlės iškilmą ir tokią išskirtiną šokių grupę, jos laimėjimus šiame krašte ir užjūriuose bei ryškų mūsų tautinės kultūros reprezentavimą kitų tautų tarpe. Baigdamas savo kalbą ji kvietė visus šį kultūrinį vienetą remti materialiai ir moraliai.

Labai jautriu žodžiu į Grandinėlę kreipėsi Mr. Keener, kuris yra YMCA vadovas. Jis džiaugėsi grupės drausme, iškiliais pasirodymais ir puoselėjimu lietuvių tautinės kultūros, kviesdamas ir toliau naudotis jo vadovaujamos organizacijos patalpomis.

Su entuziazmu ir didele ateities viltimi prabilo ir pats grupės vadovas Liudas Sagys. Dirbame ilgus metus, pareiškė L. Sagys, bet tik paskutiniuosius 4 metus išplaukėme į platesnius vandenis. Grupės vadovas išryškino faktą, kad esame mėgėjai, jaunimas visą laiką su grupe nebūna, grupės veiklai trukdo įvairūs išsiblaškymai, tačiau po eilės metų atidaus darbo galima buvo pastatyti grupę į tokią formą, kad nesigėdinta parodyti pasauliui savo tautinį meną, kaip profesionalai, kūrėjai. Toliau L. Sagys pristatė šio darbo sezono personą, o jaunieji šokėjai juos apdovanojo gėlėmis. Grandinėlės vadovo asistentas yra G. Neimanas, muzikinis direktorius Frank Bongiovanni, mokyti. Nijolė Balčiūnienė ir Teresė Schaser.

Džiuginantis faktas, kad Grandinėlė turi globėjų komitetą, kuris yra jos finansinė bei moralinė atrama. Šiam K-tui vadovauja B. Skriskienė, nariai: V. Apanius, I. Bublienė, G. Kazlauskas, Gr. Kudukienė, M. Lenkauskienė, D. Maurukienė, M. Sandargienė, A. Širvaitis ir P. Šukys. Grandinėlė išreikšdama pagarbą, k-to pirm. B. Skriskienę apjuosė ilga tautine juosta. Tėvų komitetą sudaro: A. Blumentalienė, N. Balčiūnienė, Irena Gedrienė, Nijolė Palubinskienė ir Ir. Rydelytė.

Toliau L. Sagys iškvietė į sceną iš Los Angeles atskridusį svečią Gasparą Kazlauską. Jo dėka buvo filmoje įamžintas Grandinėlės nepaprastas koncertas prie Ramiojo vandenyno, Kalifornijoje, 1973 m. Susirinkusieji jam dėkojo ilgais plojimais,

reigūnų bei girdime spaudos atsiliepimų apie grupės pasirodymus. Toliau seka pilnas Kaliforninjo duotas koncertas, kuris apima eilę mūsų liaudies šokių. Tai, turbūt, pirmas toks filmas išėivijoj, kuriuo galės žavėtis ir ateinančios kartos.

I. Bublienė

GENERAL FACTORY work for mature individual for material handling & stockroom. Salary commensurate with experience. Day work 8-4:30, only steady dependable help apply. (215) DE 2-8000 (70-72)

IMMEDIATE OPENINGS FOR 1ST CLASS SKILLED TOOL & DIE MAKER Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. 1ST SHIFT CENTERLESS GRINDER 2ND SHIFT Steady work for qualified men. Good benefits and wages. CORNWELL QUALITY TOOL CO. 200 N. Cleveland Ave. Mogadore, Ohio 44260 (70-72)

PRODUCT ENGINEERS With good drafting, math and mechanical ability. Prefer individuals with leadership potential who is actively pursuing an Engineering career. Apply Employment Office CRAWFORD DOOR JIM WALTER DOORS 4270 Hight An Equal Opportunity Employer (66-71)

BALTIC APTS. CONDOMINIUMS

506-71st Ave. St. Pete Beach, Fla 33706. 1 and 2 bedroom apts. beautiful, modern, De Luxe; near beach, stores and transportation. Small complex, low maintenance fees. Adults, no pets. Brokers invited 24,500 and up. Tel. (813)360-8766.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

Koncertuos Detroite ir Chicagoje

Solistė Aldona Stempuzienė atliks dalį programos Detroite, spalio 12 d. L. Bendruomenės rengiamame Literatūros ir Dainos vakare. Programoje dalyvaus poetė Julija Švabaitė ir rašytojas Vytautas Alantas. Solistei gitara pritaras Linas Stempuzis.

Lapkričio 2 d. Chicagoje įvyks solistės KONCERTAS. Nauja programa. Klasikiniai ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Akompanuos kompozitorius Darius Lapinskas. Koncerto rengėjai Santara-Sviesa.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

PLATING PRODUCTION SUPERVISOR

Required for Chrome plating plant. 3 years plating and supervision experience required. Good working conditions. All fringe paid benefits. Salary to be discussed.

Apply call or write to:

FREELAND INDUSTRIES LTD.

BOX 960

KINGSVILLE, ONTARIO, CANADA

519-733-2303

(70-76)

HEAT TREAT STRAIGHTENERS

Have openings for 1 experienced and 1 apprentice Straightener. Good rates, shift premium. Paid Insurance, Pension plan.

Apply Personnel Dept.

N. A. WOODWORTH CO.

1300 EAST 9 MILE, FERNDALE, MICH.

Telephone 313-541-7500

An Equal Opportunity Employer

(70-73)

TABOR FARMOJE APSILANKIUS

ANTANAS JUODVALKIS

Gražus ankstyvas penktadienio rytas. Mašinoje esame keturi asmenys: viena aktyvi dalyvė, o kiti trys tik išnaudojame atostoginį laiką, norėdami pakvėpuoti grynu oru ir pasisemti išminties.

Išukame į 94 kelią. Judėjimas gyvas. Mašinos ir sunkvežimiai lekia 60-65 mylių greičiu, lyg 55 mylių greičio riba neegzistuoja. Vos spėjo mašina apšilti, pravažiavome Gary, o netrukus ir Michigan City. Mašinų skaičius kelyje retėja ir važiuoti darosi smagiau.

Štai ir Union Pier, kur savaitgaliais ir ištisom savaitėm, atostogauja daug lietuvių. Ši kartą nepasukome įprastoje vietoje, bet lekiam toliau ir diaromės SO-DUS išvažiavimo.

Važiuojame į Tabor Farmą, kur šią savaitę yra sulėkė santariečiai ir savo kasmetinį subuvimą. Suvažiavimas prasidėjo jau ketvirtadienį, bet ne visi gali viduryje savaitės atitrūkti nuo darbų ir kitų išpareigojimų. Tad skubame, kad suspėtume nors į penktadienio priešpietines paskaitas - pasikalbėjimus. Rodos laiku atvažiavom, bet paskaitą radom pradėtą. Mat, nenumatėm, kad Michigano laikrodžiai eina viena valanda pirmyn.

Nežiūrint darbo laiko, vis dėlto jau buvo geras pusšimtis dalyvių, o penktadienio vakarą ir šeštadienį šis skaičius patrigubėjo.

Žvelgiant į dalyvių veidus, matėsi dominuojant viduriniąją kartą. Mažai buvo pačių jaunųjų, bet taip pat tik vienas kitas ir senųjų. Veteranų kartą atstovavo aktorius Stasys Pilka, sąžiningai lankęs visas paskaitas ir dūmęs vieną cigaretę po kitos (tik literatūros vakare, rengėjams paprašius salėje nerūkyti ir jis prisilaikė šio nuosprendžio).

Santaros-Šviesos Federacija jau 21 metus ruošia toje pačioje vietoje - Tabor Farmoje (pradžioje J. Bačiūno, o pastaruoju metu Adamų globoje) savo gausius suvažiavimus. Šiuose suvažiavimuose dalyvauja lietuviai akademikai, rašytojai ir kiti šviesuoliai nuo New Yorko iki Kalifornijos.

Suvažiavime buvo dvi staigmenos: atrasti du profesorai iki šiol su lietuviais neturėję ryšių - Vytas Dukas, San Diego valstybinio universiteto profesorius, dėstąs rusų ir vokiečių literatūras ir Aleksandras Stromas, dėstąs politinius mokslus Londono universitete, Anglijoje, tik prieš du metus atvykęs iš Maskvos. Vien dėl jų paskaitų ir šeštadienio vakaro programos vertėjo atvykti į šį suvažiavimą.

Suvažiavimo programa buvo plati ir įvairi. Dalyviai visas dienas buvo užimti iki pat vidurnakčio. Temos gana įvairios: nuo filosofinių išvedžiojimų iki literatūrinių poezijos plonybių, tik visiškai nieko apie mūsų (amerikiečių) lietuvių veiklą, kūrybą ar politiką.

Suvažiavimas prasidėjo ketvirtadienį (IX.5) po pietų

pašnekesiu su poetu Leonu Lėtu, kurį pravedė A. T. Antanaitis ir R. Šilbajoris.

Penktadienis buvo pilnai apkrautas nuo 10 val. ryto iki vidurnakčio su dviem pertraukom užkandžiams. Rytinėje paskaitoje Vytas Kavolis skaitė apie 'Struktūrą, antistruktūrą ir emblemų motiną' (neteko dalyvauti).

Po pietų Mykolas Drunga kalbėjo apie 'Prasmę, kalbą ir pasaulį', o mokslininkų pokalbį: 'Tikėjimas, tikimybė ir mokslas' pravedė Rimas Vaišnys, Zenonas Rekašius ir Mykolas Drunga.

Apie šiuos pokalbius nėra kas pasakyti.

Vakare Romas Šležas perdavė Bostono u-to lietuvių radijo programą ir spalvotas skaidres iš jo kelionės po Lietuvą. Kaip žinoma, Bostone yra susidaręs 5 asmenų (R. Šležas, M. Drun-

ga, B. Vaičjurgytė, P. Krukonis ir R. Bričkvienė) branduolys, kuris rūpinasi lietuviškų melodijų ir liaudies dainų transliacija. Radijo transliacija užtruko daugiau pusantros valandos, o būtų pakakę gero pusvalandžio, perduodant tik pavyzdžius.

Skaidrės buvo gana įdomios ir visų atydziai sekamos. Gaila, kad demonstruotojai neįterpė nė vieno žodžio ir neaiškino kas yra rodoma. Skaidrės lydėjo lietuviškų melodijų garsai, o kai pasigirdo rusiška melodija, salėje niekas nepasikeitė: visi sėdėjo ir klausėsi.

Dėl skaidrių, daug būtų galima pasakyti, bet viską išpirkto parodymas rusų karių, lyg pasakymas, kad Lietuva yra rusų okupuota. (Tuo laiku ir rusiškos melodijos buvo perduotos).

ŠEŠTADIENIS

Šeštadienis buvo pati įdomiausia ir produktyviausia diena.

Rytinę paskaitą skaitė naujai atkastas profesorius

Vytas Dukas: "Socialistinis turinys lietuvių romane". Ryškiai, vaizdžiai ir įdomiai Jis panagrinėjo okupuotos Lietuvos trijų rašytojų romanus. Visų trijų rašytojų romanuose yra pagarbinta partija ir jos vadai. Rašytojas nėra laisvas kurti ką nori ir kaip nori, bet turi laikytis partijos nustatytos linijos. Jo paskaita buvo įdomi ne tik savo turiniu, bet ir gyvu perdavimu.

Popietinėje programos dalyje buvo numatytos dvi paskaitos ir organizacinis posėdis, bet pastarajam pritrūko laiko. Pirmą paskaitą skaitė Algis Mickūnas 'Istorijos supratimas dabartiniame Europos gyvenime'. Paskaita filosofinio pobūdžio bet gerai paruošta ir suprantamai perduota.

Tikrą staigmeną padarė Aleksandras Stromas, kai sužinojome, kad jis tik metai iš Sovietų Sąjungos, o gyvena ir profesorijauja Londone. Jo paskaitos tema: 'Visuomeninė opinija ir teisetumo problemos Tarybų Sąjungoje'. Visus nustebino ir sužavėjo gryna lietuvių kalba, be svetimo akcento

ir svetimybų priemaišos. Ryškiai, vaizdžiai ir įdomiai papasakojo viešosios opinijos poveikį į valdančiųjų kliką. Plačiau sustojo prie disidentų veiklos, minėjo ir Kroniką.

A. Stromas augo ir mokėsi Kaune. Teisės mokslus išėjo Vilniuje ir kurį laiką advokatavo. Vėliau persikėlė į Maskvą ir ten įsigijo doktoratą. Grįžo atgal į Vilnių, o vėliau vėl į Maskvą, iš kur praėjusiais metais emigravo į Angliją. Yra vidutinio amžiaus, iškalbus ir įdomus žmogus.

Po kiekvienos paskaitos vyko diskusijos ir paklausimai. Diskusijose dalyvaujančių buvo gana gausu. Kartais diskusijos užtrukdavo ilgiau, kaip pati paskaita.

Po vakarienės visi skubėjo į salę, į šeštadienio vakarą (Nukelta į 5 psl.)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Reaity, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Vienas svarbus pranešimų mūsų klijentams:

Panika susilpnėjo, bet problema nepasikeitė.

Dalis panikos dingo energijos krizėje. Bet problema dar vis tebėra čia.

Nuo 1960 iki 1970 daugiau naftos buvo išpumpuota iš žemės ir sudeginta, negu per 70 metų iki 1960.

Lyg tai nebūtų pakankamai gąsdinančio, žmonija sunaudojo ir vėl tiek pat per paskutinius 3 metus.

Toku greičiu, 1980 metais mes deginsime 70-ties metų kiekį kiekvienais metais.

Ir kas po to?

Kas nors turi būti padaryta, greitai. Stovėjimas vietoj padėties nepagerins.

Laimingai, dalis toli siekiančio atsakymo yra jau čia. Yra tūkstančiai galimybių, kur elektra gali pakeisti naftą, vien tik šildyme ir mašinėje

transportacijoje. Ir tai, kad gyvybiniai svarbi elektra gali būti pagaminta dabar su anglimi ir uranumi, kurių kiekis nėra ribotas.

Jeigu mums bus leista deginti mums prieinamas anglis ir statyti reikalingas atomines jėgaines, mes galėsime palengvinti energijos trūkumą ir užtikrinti laiką išplėtimui papildomos energijos šaltinių, kas visam laikui sumažins žmonijos priklausomumą nuo naftos.

Daugeliui atveju turimi ištekliai eina prie galo.

Mes geriau užsitikrinkime, kad laikas nėra vienas iš jų.

The ILLUMINATING Company

BORIS FILIPOV

Širma

(3)

Ir nuo čia viskas prakiuro. Kur buvęs, kur nebuvęs Ženia atsivesdavo savo bendrąklą, mažytę ir drovią Olę, mėlyną, su stora linų spalvos kasa, kurią ji suko ratu arba dėjo vainiku ant savo patrauklios galvutės. Olė buvo patraukli, stiprokai sudėta, nors gal būt nugara ir liemuo kiek perplatus - mergina jauki, žadinanti apetitą. Jiedu kuždami savo kertėj, vis žvilgčioja į mane tokiomis įsisteikiančiomis akimis, kad priversdavo mane nešdintis lauk iš kambario. Duodu jiems mintyje velnių, sugriebiu knygas, skaičiavimus, užrašus ir gatvėn, į sodelį. Lauke šilta, patogų. Ten įmanoma dirbti, buvo baltosios naktys. Grįžtu už valandos, už pusantros, jų snukučiai patenkinti, sotūs, akys apsiblaususios, man jie nedėkoja, mat abu drovūs.

Kartą grįžtu iš darbovietės - tada įstojau į vakarinę instituto pamainą, žiūru: mano kambarys širma pertvertas. Už savo gailiausius skatikus Ženiapalaikis pirkto iš Diubarri didžiausią jos širmą, kurioj ant išblukusio šilko buvo gėrbės ir amūrai. Už tos širmos kuždesys. Paskui abu jie pasirodo - įraudę, drovūs, - tiesiog man tiktų iš gėdos sprogti - ir abu kartą atsiprašo:

- Negalėjome, - sako, ilgiau kęsti, nes Olė jau trečiame mėnesyje. Va, šiandieną santuoką užregistravome. Reiškia, dabar esam šeima. Kaip nors ištersime už širmos, kol rasime kambariuką. Mes tavęs, Paša, ilgai netrukdydysime, neįkyrėsime.

Ir vėl abu rausta, kaip liepsnojančios aguonos.

Ką daryti? Juk man vienam nepatogu turėti kambario dalį prie lango, jiems gi tamsioj kertėj už širmos vargdieniauti. Nekoks ir tas langas, į aklą sieną žiūri, bet vis dėlto langas. Atsidusau ir perkėliau savo šlamštelį

už širmos. Olytė tuč tuojau atsikraustė prie lango, jaučiai susitvarkė, dulkes nušluostė, linksma, čiułba, niūniuoją "Pripilkit bokalus pilniau", mat ji matė "Traviatą" ir vis to užmiršti negali. Vis, kartas nuo karto imdavo pasakoti man visą operos siužetą.

Sunkūs laikai man prasidėjo. Nors ir smagu stebėti tuos aptriušiusius paukščiukus, bet ir sunku. Ateina naktis, o jiedu vis laukia, kada aš užmigsiu, glamonėtis drovisi. Ką gi, apsimetu užmigęs. Jiedu išiklausau - mano kertėje tyku.

- Regis, jis užmigo, - šnabžda Ženiapalaikis ir - godus, skardus Olytei skirtas bučkis.

Spurda, net sofa žvanga. Aš gi guliu, kaip ant žarijų: juk ir aš tiktai dvidešimt ketverius sukakęs. Ir jokios kokios negaliu už savo širmos įkviesti - kambarėje šeima gyvena. Olė dora moteris.

Štai gimė jiems Miška - viskas padukusiai pasunkėjo. Virvės su išplautais vystyklais nutyso per kambarį. Miška visą laiką bliauna - vaikas stiprus, balsas su operos galybe. Olė, nesusišukavusi, užsidėjusi apsiaustuškį, vis žindo įtūžusio Oniščenkos keiksmai: - Rupūžės, užkiškite sterblę savo išperai! Kitaip aš jus tram tararam!

Jie kambario, savaime aišku, nerado. Argi anais laikais Leningrade gautum gyvenamą plotą studentu būdamas!

- Kraustykitės, - jiems patardavo, - į bendrabutį. - Mudu vyras ir žmona.

- O kas jus varė tuoktis neturint gyvenamojo ploto? Dabar patys savo nagus krimskit. Galėjote lūkterėti. Taip gyvename ir kankinamės. Vos pradeda Miška bliauti kaip smaigiamas, tuoj bildesys į kartoninę pertvarą, ir dunda įtūžusio Oniščenkos keiksmai:

- Rupūžės, užkiškite sterblę savo išperai! Kitaip aš jus tram tararam!

Gi iš atokesnio kambariūkščio atleikia Revenkos Naumovnos vaitojimai: - Kad sūnelio sulaukčiau. Nors mažytėlio, kaip pirštelis. Kad bernaikiuko sulaukčiau.

- Užsirauk, nacija, - beldžia į Mogilevskių pertvarą dėl įtūžimo užkimes čekistas. - Tylėt! Tram tararam!

Viskas baigėsi, vis dėlto, apverktinai: metams praėjus Ženia buvo areštuotas. Naktį išgrūdė butan visa gauja: namų prievaizdas, buto atstovas Oniščenka, du kareiviai ir GPU atstovė - boba su naganu už diržo. Visą jie išvertė, prigąsdino Mišką ligi klyksmo ir žaksulio, perplėšė širmą, bergždžiai ieškodami kažin kokių ginklų ir priestarybinių susirašinėjimą ir, pagaliau, išvedė bematant perpus susmukusį Ženį.

Olė laikėsi narsiai: nė ašarelės, nors dėl susijaudinimo, baimės ir apmaudo jos rankos virpėjo, aukšta krūtinė siūbavo, kaip bangos. Sugriebė ji vyrui baltinių, kai ką užkrūmsti, apkabino - tiktai nūn du tris kart nuvirko.

Toliau - istorija įprasta: Olė išvarė iš instituto, nes ji areštuoto asmens žmona. Prasidėjo visokių elgetiškių siuntinių nešimas į suimtųjų kalimo namus. Lipdė tuos siuntinėlius iš per žmones iškaulytų daiktų. Vargais ne galais užsikabino Olė dirbti skaičiuotoja kažin kuriame statybos treste. Olės darbo valandomis Mišką globojo geraširdė Mogilevskienė, lyg prašvitusi, net išgražėjusi iš džiaugsmo, kad nors ir nesavo vaiką, nešioja berniuką savo rankose.

- Berniukas mano ... širdelė..., - triūsė ji prie Miškos ir iki viduriukų paleidimo maitino jį visokiais skanėstais ir gardumynais.

- Ačiū jums už berniuką, - kukliai dėkojo Mogilevskis nuvargusiai po darbo ir dėl lakstymo pas prokurorą Olę, - mano Rivelė tiesiog atkuto. Ji ir savo galvą pametė dėl jūsų vaiko. Jūs jau neatsisakykite, - visai susimaisė Mogilevskis, - čia truputis pinigėlių ir saldinių jūsų vyrui, juk ten kiekvienas galime nudardėti, - pridūrė, šnibždėdamas, rodydamas akimis į pertvarą, už kurios buvo Oniščenkos kambarys su dviem langais.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

TABOR FARMOJE...

(Atkelta iš 4 psl.)

karo programą. Programa numatyta plati ir įvairi, būtent: 1. Drama – Laima Rastenytė, Romas Kinka ir Darius Lapinskas "Škėmos moterys", 2. Poezija – Kazys Bradūnas, Leonas Lėtas, Leonas Barauskas (skaitė Marių Katiliškį), Živilė Bilaišytė, Eglė Juodvalkytė ir Austė Pečiūraitė. 3. Muzika – Daiva Matulionytė, Jim Christofer ir Jack Schan ker ansamblis groja lietuvių liaudies ir baroko dainas.

Vakaras pradėtas "Škėmos moterimis". Išpildė aktorė Laima Rastenytė ir Romas Kinka. Muzika ir režisūra D. Lapinsko. Inszenizavimas ir pastatymas charakteringas muzikui D. Lapinskui. Aktoriai publikos buvo šiltai priimti.

Po scenos vaizdėlių pasirodė Daivos Matulionytės ansamblis (aš pavadinčiau muzikontais). Daiva skambino pianinu, o vyrai lumsdėliais. Ansamblis gerai susigrojo ir jų atlikti dalykai dalyvių taip pat buvo šiltai priimti.

Žodinę kūrybą pradėjo Leonas Barauskas, labai vaizdžiai paskaitęs Mariaus Katiliškio apysaką.

Toliau sekė poezija. Savo kūrybas skaitė poetai: Kazys Bradūnas, Leonas Lėtas, Živilė Bilaišytė, Eglė Juodvalkytė ir Austė Pečiūraitė.

Vakaras baigtas D. Matulionytės muzika. Vakaras užsitęsė iki 1 val. ryto, nes buvo pavėluota bemaž visą valandą.

SEKMADIENIS

Federacijos nariai savo organizacinį posėdį padarė sekmadienio rytą, tuoj po pusryčių, gerokai nustumdami paskaitai numatytą laiką.

Sekmadieniui liko tik viena paskaita, kurią skaitė Asta Baniūnaitė, ruošianti doktoratą Ann Arbor u-te. Jos tema: "Mažųjų tautų problemos". Paskaitą turėjo pasirašiusi, bet jos neskaitė, o pasakojo. Ne visada ir ne visiems yra naudinga pasakoti. Kartais skaitymas klausytojų yra geriau paguodamas, kaip pasakojimas.

Paskaitoje iškeltos mintys iššaukė gyvas ir kietas diskusijas.

Užbaigai Eglė Juodvalkytė paskaitė savo sukurta baladę apie Santaros veikėjus, sekant Maironio "Čičinskų".

ISVADOS

Suvažiavimas buvo gausus dalyviais, jaunais išmoks linais lietuviais. Nesijautė ir nesimatė tvarkančios rankos, bet viskasėjo sklandžiai ir tvarkingai.

Kiekvieną paskaitininką kas nors pristatydavo trumpu ir taikliu žodžiu. Diskusijos buvo kultūringos ir ramios. Gal dėl to, kad nė vienoje paskaitoje nebuvo paliestas čionykštis lietuvių organizacinis gyvenimas, kultūriniai bei politiniai reiškiniai.

Gaila, kad toks didelis šviesuolių sambūvis praėjo pro lietuvių gyvenimiškus reikalus visai jų nepaliesdamas. Kai kurios paskaitos tiko bendram mokslininkų suvažiavimui, bet ne vienu lietuvių sąskrydžiui. Ar taip stovint šalia lietuviškų reikalų, daug prisidedama prie lietuviybės išlaikymo ir lietuviškos kultūros ugdymo?

Kompozitorius Bronius Budriūnas (dešinėje) su svečiu iš Australijos "Mūsų Pastogės" redaktoriumi dr. Aleksandru Mauragiu (viduryje) ir Dirvos bendradarbiu rašytoju Jurgiu Gliuda (kairėje).

BRONIAUS BUDRIŪNO VYRŲ KVARTETAS SUGRĮŽO

JURGIS GLIUDA

Ne visi geri daiktai grįžta iš praeities. Laikas, kaip srauni srovė, neša vakarykštę dieną tolyn, kol žiauriai paskandina ją užmaršties gėmėse. Šis negailėtingas įstatymas itin skaudus muzikos interpretacijai. Išpildymo metu pasiekti laimėjimai dažnai išlieka pageltusiose spaudos puslapiuose, vykusių kritikų, arba gailių reporterių, pastebėti. Interpretacijos autentiškumas, jeigu neįrašytas, dingsta be garso, be pėdsako. "Sustok, valandėlė, tu graži", tarė naivus poetas. Valandėlė ištirpo, liko tik tai ispūdžio atmintis.

Netaip nutiko su Broniaus Budriūno vyrų kvarteto repertuaru. Dalis jo liko įrašyta, išliko plokštelėse. Šiomis dienomis filmų ir plokštelių gamyba "Gintaras" (Hollywood, Calif.) pažymėtina geruose įrašuose sujungė paskirus leidinius, sudarė nišiką pagamino mūsų žinomas filmininkas ir radijo valandėlės garso redaktorius Povilas Jasiukonis.

Tad, įvyko poeto posakio kontradikcija: "Graži valandėlė sustojo".

KVARTETO ISTORIJA

Atvykęs į Detroitą iš Vokietijos, komp. Br. Budriūnas, vadovavo Radijo klubo

chorui, pasiekė su juo daug laimėjimų. Kompozitorius sudarė ir keturių gerai balsingų vyrų kvartetą. Kvarteto gimimo diena: 1951 metais vasario 9 d. Pirmajam kvarteto sastatui priklausė Pranas Zaranka (pirmasis tenoras), Edvardas Skiotis (antrasis tenoras), Marijus Sodonis (baritonas) ir Stasys Sližys. Po kelių pasirodymų, į pasitraukusio St. Sližio vietą atėjo Antanas Polikaitis (bosas).

1953 metais gegužės 10 d. kvartetas sustojo veikęs. Kom. B. Budriūnas išvyko į Los Angeles. Nuo to laiko jis vadovauja čia šv. Kazimiero parapijos chorui.

Pagal plokštelės viršelio tekstą, kvartetas dainavo Detroit, Chicagoje, Cleve-lande, Toledo, Hamiltone, Rodeny, Windsore, Toronte. Savo repertuare turėjo virš penkiasdešimties dainų ir giesmių. Išleido penkių plokštelių albumą.

Man, asmeniškai, itin šil- tus prisiminimus sukelia Kvarteto pasirodymas Chicagoje per Draugo romano premijos įteikimo iškilmes. Tada, atsimenu, kad 1953 metais sausio 4 d. Sokolų salėje, mano "Ora pro nobis" buvo premijuotas ir B. Babrauskas kalbėjo apie veiklą, jautriai, plačiai ir pramatinčiai. Premijuoto romano ištrauką skaitė akt. St. Pilka.

Paskui scenoje pasirodė mano mylimi detroitiečiai, keturi vyrai gražuoliai: P. Zaranka, E. Skiotys, M. Sodonis ir A. Polikaitis. Vado-

vui ir kompozitoriui B. Budriūnui akompanuojant. Jie padainavo 10 dalykų ir bisui. Jie sukėlė furorą. Buvo greta furoro ir "mažytė", visu pastebėta smulkmenėlė: detroitiečio (tada) rašytojo iškilimėse detroitiečių kvartetas dainavo detroitiečių kompozitoriaus B. Budriūno dainą "Šauksmas", parašytą pagal detroitietės rašytojos Alės Rutos eilėraštį...

"Sustok, valandėlė, tu graži..." Ar atsimeina dabartinis Detroitas prieš dvidešimt metų kūrybinę detroitiečių invaziją į lietuvišką sostinę? Į Chicago.

Per pusantrų metų intensyvos veiklos Kvartetas pasiekė puikių kūrybinių laimėjimų. Spaudos įvertinimai atžymėjo kvarteto koncertų pasisekimus. Ilgos ir palankios recenzijos sudaro didoką rinkinį. Bet garso stichija ir pildymo menas išlieka tikrai įrašė. "Sustabdytos valandėlės galia" šiomis dienomis įeina į mūsų patalpas su aptariama plokštele.

PLOKŠTELĖ

Plokštelėje yra penkiolika įvairiažanrių ir skirtingų nuotaikų dalykų. Jeigu skirs tyti nuotaikas pedantiškai, gal nesunku pastebėti, kad repertuaro dalyje yra švelnus humoras mūsų dainoje (Alutis, Klumpės). Yra tragiškų lamentacijų (Šauksmas), bravūriškų inkantacijų, švelnių lopšinių, miniromansų.

Repertuare yra originalių kūrinių, aranžavimų, savų ir svetimų kompozitorių.

Bendras plokštelės tonas intymus, išieškotų intonacijų, forte vengimas, kartas nuotaikingas sentimentalus, kartais tragiškų aidių temos. Ta medžiaga vykusi išbalansuota – kas teikia turiniui labai plačios skalės mozaikinį pobūdį.

Vyrų kvarteto vokalas gali būti lyginamas su kamerinio mažos sudėties ansamblio intymumu. Šis, narsokas palyginimas, itin ryškus J. Žilevičiaus aranžuotoje "Per naktelę šokau" dainoje. Nors kvarteto dalyviai, kaip kamerinio ansamblio dalyviai visi yra absoliučiai lygiateisiai, bet motyvo perioduose matyti solinį skambesį, kitų dalyvių partijos

avangarde. Ir tie soliniai elementai kvarteto garsu bendroje tarmėje padaro "Per naktelę šokau", interpretacijos prasmę, idomiu to žanro unikumu.

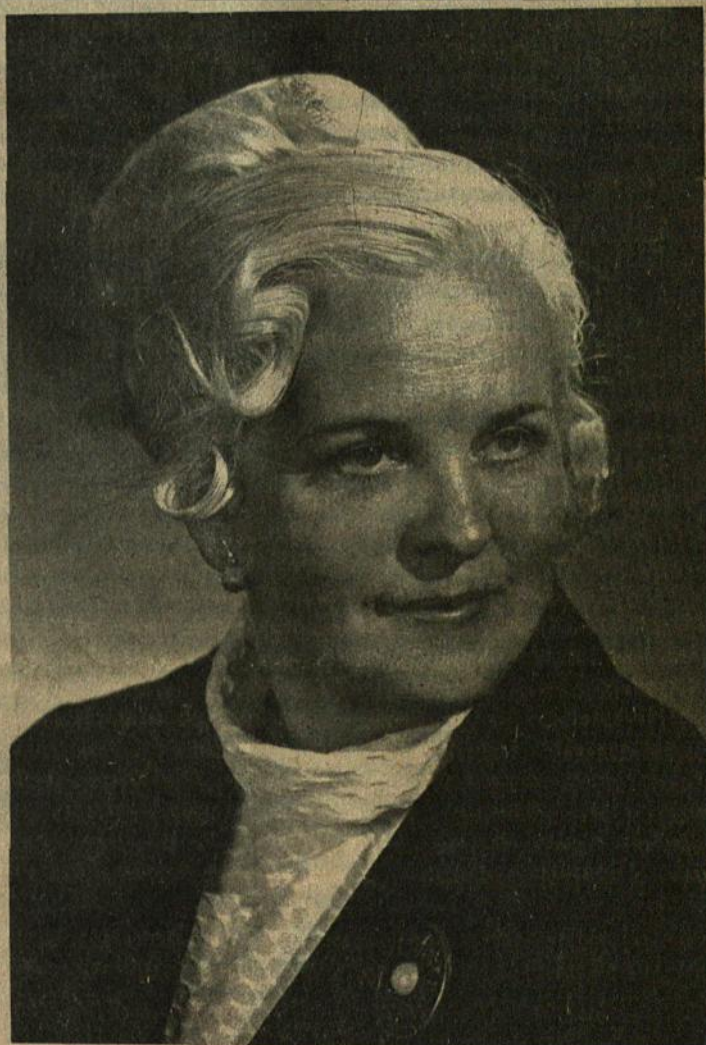
Plokštelėje yra šie kūriniai: Tėvynei, muz. B. Budriūno (M. Mažeikos žodžiai), Į kovą, muz. A. Račiūno, Gyvenimo aidu, muz. B. Budriūno (M. Sims žodžiai), Vežė mane iš namų, aranž. J. Dambrausko, Šauksmas, muz. B. Budriūno (A. Rutos žodžiai), Žvakė ir plaštakė muz. M. Petrausko, Vabalas ir gėlė muz. W. H. Veit, O, dalelė, muz. B. Vasiliausko, Klumpės, liaudies šokis, Miegok, angelėli muz. P. Freire, Subatos vakarėli, aranž. Br. Budriūno, Renkas aukso žvaigždės muz. J. Brahms, Spaudos baltas valsas, muz. J. Banko (B. Railos žodžiai), Per naktelę šokau, muz. J. Žilevičiaus, Alutis, aranž. K. Griauzdės.

Garsusis B. Budriūno

"Šauksmas", suskambėjęs viso pasaulio lietuvių scenose, vyrų kvarteto interpretacijoje įgauna super-tragišką ekspresiją dėl bendro veikalo dengiančio kolorito švelninimo. "Šauksmo" interpretacijoje kvartetas siekė žvelgti ne "iš", bet "į" – į išgyvenimo gelmę. Veikalo pavadinimas angliškai, sekant giliai veikalo prasmę, tiktų "lament", lamentation, ne protesto arba prieštaravimo prigimtį žymintis "An outery".

"Spaudos baltas valsas" savo nuotaikinga bravūra, akcentuotais taktais ir perdėm stilizuota inkantacija, vienintėlis plokštelėje, atkritęs nuo bendros subtylumo kupinos, atsargių, beveik kristolinio skaidrumo pasažų, esmės.

"Broniaus Budriūno vyrų kvarteto Detroito" plokštelė yra magiškas "Sustabdytos grožio valandėlės" palikimas.

Kompozitorė Giedra Gudauskienė.

KOMP. G. GUDAUSKIENĖS KŪRINIŲ REČITALIS CHICAGOJE

Š.m. spalio 20 d. 3 val. po pietų Jaunimo Centre, Chicagoje, įvyks retas ir originalus muzikinis vakaras, kurio centre bus seniau Chicagoje išsimokslinusi, ten gyvenusi muzikė Giedrė Nasvytytė-Gudauskienė. Ji asmeniškai rečitaly bus ir, tikriausiai, ant savo kūrybos leidinių autografus pasirašinė; yra išleidusi: "4 Dainos" – lietuvių ir anglų kalbomis, "Norėčiau skirsti" – naujos dainos mažiems ir jauniems, daina "Viešpaties Pasaulis", poeto B. Brazdžio- nio žodžiais. Dar du leidiniai jau spaudai paruošti: Variacijos fortepionui – lietuvių liaudies daina "Pasvarsty antelė" ir Stilizuotos lietuvių liaudies dainos jauniems pianistams.

Kompozitorė yra turėjusi originalių rečitalių Kalifornijoje; be to, jos kūrinių buvo daugelį kartų išpildyti įvairių solistų ir mokyklinėse programose. Visada jos kūryba labai šiltai buvo publikos priimta, nes pasižymėjo iš dalies liaudiškumu ir melancholija, o iš dalies ir moderniu ekspresyvumu. Giedrės Gudauskienės naujas ir labai įdomus kūrinys "Meilės daina be žodžių" solistės Ginos Čapkauskienės su dideliu pasisekimu buvo išpildytas Los Ange-

les, Fronto Bičiulių stovyklos Dainavoje koncertuose gal ir kitur.

Nežinoma dar tiksliai busimo rečitalio Chicagoje programa, bet joje dalyvaus išpildydami kompozitorės G. Gudauskienės kūrinius, šie menininkai: iš Los Angeles nuvykę – pianistė Raimonda Apeikytė, solistė Birutė Reivydaitė-Dabšienė, solistas Rimtautas Dabšys; Chicagoje gyveną – solistė Janina Salmienė ir aktorius Leonas Barauskas, kuris išpildys, su muzikine palyda, poetės Elenos Tumienės "Kalifornijos Aguona". Rečitalį ruošia Illinois Gydytojų Draugijos Pagalbinis Moterų vienetas, kurio pirmąja pirmininke kadais ir buvo pati Giedrė Gudauskienė, dr. Juozo Gudausko žmona.

Visas rečitalio išpildytojų sąstatas, – ir pati kompozitorė, – yra gana jauni bei originalūs menininkai, užtat lauktina šios Losangeliečių išvykos į Chicago didelio pasisekimo. Gi kompozitorė – muzikė Giedrė Nasvytytė-Gudauskienė yra ne tik plataus muzikinio išsilavinimo (Lietuvoje ir Amerikoje), bet ir nuoširdi lietuvių pedagogė, jautri lietuviybės darbuotoja, – taigi tikrai verta visų lietuvių dėmesio. A.R.

LITHUANIAN GM 53-74022

THE BRONIOUS BUDRIUNAS MEN'S QUARTET

IN DETROIT

BRONIAUS BUDRIŪNO VYRŲ KVARTETAS

DETROITE

TĖVYNEI
Į KOVĄ
O, DALELĖ
ŠAUKSMAS
GYVENIMO AIDU
SUBATOS VAKARĖLI
PER NAKTELĘ ŠOKAU
SPAUDOS BALIAUS VALSAS
RENKAS AUKSO ŽVAIGŽDĖS
VEŽĖ MANE IŠ NAMŲ
ŽVAKĖ IR PLAŠTAKĖ
MIEGOK, ANGELĖLI
VABALAS IR GĖLĖ
KLUMPĖS
ALUTIS

Skautai žygiuoja...

LOS ANGELES SKAUTAI STOVYKLAVO

Los Angeles skautų-čių dviejų savičių stovyklavimui laikas visiems prabėgo kaip akimirką ir vaikai labai nenoromis skirstėsi namo. Nepaprastai gražus oras graži gamta, bei puikus vadovų pasiruošimas stovyklavimui labai daug prisidėjo prie skautiškaai gyvos nuotaikos. Stovyklos viršininkas v.s. V. Sviderskas, senas skautavimo vilkas, vadovavo visai stovyklai. Berniukų 'Auksakalnio' stovyklai vadovavo: ps. A. Mikuckis su savo padėjėju v. sl. A. Tuminu. Berniukų rajonas šiame pasižymėjo labai gražiais papuošimais. Ką reiškia nuosava stovyklavietė,

kur galima ir duobutes išsikasti ir akmenukus raskioti. Mergaičių 'Pilainės' stovyklai vadovavo ps. D. Basulienė ir jos pavaduotojos: ps. A. Vilkaitė, v.sl. S. Nefaitė ir v. sl. A. Pakalniškytė. Daug darbo įdėjo ir ps. R. Vizgirdienė, tvarkiusi visus finansinius reikalus, beto gail. sesuo v. sl. B. Prasauskienė, kuriai pacientų netrūko, nes tokiame būryje vaikų vis atsiranda nubrūžintų kelių, išnarintų pirštų ir t.t.

Vadovų rūpesčiu buvo pravesta gana daug idomių pasikalbėjimų, kuriuos pravedė tos rūšies specialistai. R. Prižgintas, kuris dirba

kalnų gelbėjimo srityje, pravedė pokalbį "Kalnų laipiojimas ir gelbėjimas sužeistų, bei paklydusių", kas čia visiems Kalifornijos gyventojams yra labai aktualu. Ps. fil. Dr. S. Naujokaitis: "Skautų berniukų higiena", v. sl. Jūratė Kades (turinti masters laipsnį) kalbėjo mergaitėms: "Mergaičių higiena". P. Gasparonis, menininkas ir skulptorius: "Liaudies menas medžio džiūnuose ir inkrustacijose", ne tik kalbėjo ir rodė puikiai iliustruotą meno drožinių knygą, bet čia pat, praktiškai, parodė, kaip medžio išdirbinius padaryti, kokius įrankius ir medžiagą naudoti. Tas labai sudomino visus ne vien tik berniukus skautus. Dr. Giedraitienė "Profesijos odontologijoje", ps. V. Radvenienė: "Mokytojų profesija", p. Gajauskienė "Profesijos prekybos srityje", fil. v. sk. V. Varnas: "Topografija", v. sl. R. Žukas, pasireiškęs kaip gabus fotografas, studijuojas tą sritį: "Fotografavimas". Kiti svečiai kalbėjo grynai skautams aktualiomis temomis.

Nors visi dirbo, kad tik stovykla gerai pavyktų, bet iš jų visų išsiskyrė v. sl. R. Žukas, kuris buvo ne tik visos stovyklos maisto supirkėjas, šoferis ir t.t. bet ir labai puikus laužavedis, įnešęs į laužų programą ir naujų dainų ir daug humoro.

Didelė padėka ir Alice ir Antanui Kiškams, kurie kasdien atvažiavę į stovyklą, prisidėjo visur, kur tik reikėjo rankų ar darbo jėgos, jau nekalbant apie parūpinimą produktų savikaina. V. Irl.

NAUJI MOKYTOJAI

Prieš porą metų prie Los Angeles šv. Kazimiero šeštadieninės mokyklos, Vlado Pažiūros iniciatyva, buvo suorganizuota dviejų metų mokytojų kursai paruošti naujų mokytojų šiai mokyklai. Į šiuos kursus įsirašė 11 studentų, baigusiu 10 metų lituanistikos studijas. Iš jų penki rugsėjo 9 išlaikė egzaminus ir gavo mokytojo diplomą, teisę dėstyti lituanistiką pradžios mokykloje. Štai tie penki jaunuoliai: Algis Mikuckis, Vaidilutė ir Vilija Butkytės, Ramona Alseikaitė, Jūratė Pažeraitė ir Ilona Bužėnaitė. Juozas Spirauskas, kaip baigęs gimnaziją Lietuvoje, gavo diplomą be egzaminų. Ir jie visi kaip praktikantai nuo šio rudens pradės dirbti toje pačioje mokykloje, kurią prieš kelerius metus baigė.

• Alė Rūta-Arbienė, rašytoja laureatė, nuo šio rudens sutiko dėstyti lietuvių literatūrą šv. Kazimiero šeštadieninėje mokykloje. Vladas Pažiūra, šios mokyk-

los vedėjas, yra numatęs ir daugiau pagerinimų šioje mokykloje.

DETROIT

PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 8 d. buvo paminėta Lietuvių Tautos šventė. Visose trijose lietuvių parapijų bažnyčiose organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

12:00 val. Kultūriniam Centre įvyko akademija ir šventės minėjimas. Atidarė LB apylinkės pirmininkas Jonas Urbonas ir programai vesti pakvietė Kastytį Karvelį.

Tautos šventės proga turiningą ir kruopščiai paruoštą paskaitą skaitė viešnia iš Clevelando Ingrida Bublėnė.

Po paskaitos LB Karolio Balio vadovaujamas teatras suvaidino Kazio Inčūros-Vinco Kudirkos vaizdelį 'Antanėlis'. Vaidino Karolis Balys ir Vincas Žebertavičius. Vaidinimo turinį atpasakojo Viktorija Jankutė.

Minėjime dalyvavo apie 200 žmonių ir 6 vėliavos. Šv. Antano ir Šv. Petro parapijų žmonės ir minėjimą atvyko pavėlavę, nes atstumas apie 20 mylių per 30 minučių nenugalimas. Rengėjai tai turėtų žinoti ir kultūriniam centre minėjimus tu rėtų vėliau pradėti.

Mes iš kitų parapijų atvykome į Kultūrinį Centrą, kad galėtume dalyvauti Tautos šventės minėjime, tuo tarpu kai kurie Dievo Apvaizdos parapijos parapjiečiai ramiai sau traukė iš parkinimo aikštės namo...

Rugsėjo 8 d. 10:30 v. šv. Antano bažnyčioje šv. Mišios buvo laikomos už a.a. Stasio Butkaus šaulių kuopos šaulį Antaną Vaškeli, jo vienu metų mirties sukakties proga. Po mišių velionio žmona Angelė Vaškelienė ir josios dvi dukros kavinės patalpose mišių dalyviams surengė užkandą.

A. Grinius

CLEVELANDO PARENGIMU KALENDORIUS

RUGSĖJO 22 D. Lietuvių Fondo reikalams popietė Lietuvių Namuose.

RUGSĖJO 29 D. Kun. Dzegoraičio 35 metų kunigystės sukakties proga pagerbimas.

SPALIO 5 D. Šeštasis abiturientų pristatymo balius Liet. Namuose.

SPALIO 12 D. Dirvos balius Lietuvių Namų salėje.

SPALIO 13 D. Šaulių šeimyninis pobūvis Lietuvių Namuose.

SPALIO 20 D. Dr. D. Keslėnaitės mirties sukakties minėjimas-akademija.

ISIDĖMETINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Hoarplage-Lotion" preparatas sulaukia plaukų slinkimo, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralių plaukų spalvą. JIB vartojami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygos. JIB Medicine Lg. 8 uncijos 16 savičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovams: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PUIKUS KONCERTAS

Šeštadienį, rugsėjo 7 d., Lietuvių Namuose Clevelande, DLK Birutės Dr-jos Clevelando skryčiaus surengtas koncertas-balius tiek savo parengimu — tiek programa nebuvo eilinis įvykis.

Negausios, bet darbščios ir energingos birutininės puikiai pavaišino gausius svečius ir suteikė progos pasigerėti aukšto lygio muzikine programa.

Solistė Audronė Simonaitytė išpildydama eilę lietuviškų ir žinomų svetimtųjų kompozitorių dainų, įrodė, kad ji yra vispusiškai talentu apdovanota. Puiki balso medžiaga, malonus tembras, švari intonacija, įgimtas muzikalumas ir tinkama sceniška išvaizda.

Solistę teko girdėti keletą kartų per paskutinius metus ir tenka pastebėti jos pažangą ir rimtą pasiruo-

šimą išpildomai programai. Akompanavo jaunas pianistas Vytautas Puškorius, per paskutinius metus išsivystęs į subrendusį pianistą.

Vytautas Smetona atlikęs monumentalą Schuberto "Wanderer" fantaziją ir virtuosišką Liszto "Mefisto" valsą, dar Kente įrodė, šį kartą platesnei publikai, kad jis yra realinis, daug žadantis piano virtuosas. Dar tik 19 metų jis yra pasiekęs pianino technikos viršūnes, ir ne tik sugeba įsijausti muzikaliai į išpildomų kūrinių reikalavimus, bet ir pavergti klausytojus savo interpretavimu. Alg. N.

• Išnuomojamas 5 kam. butas antram aukšte Lake Shore ir Nottingham rajonų. Tel.: 481-7743. (68-69)

RARE OPPORTUNITY

Employment opportunities available with growing structural steel fabricator in Atlanta area.

EXCELLENT FRINGE BENEFITS INCLUDING

company paid hospitalization
insurance
holidays and vacation program.

Excellent pay based on experience in the following field:

Fitters & Layout PERSONNEL

For further information on personal interview, please call

Mr. Leo
collect at
(404) 963-6251

An Equal Opportunity Employer

(70-72)

FURNITURE CITY UPHOLSTERY OF GRAND RAPIDS HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED

FABRIC CUTTERS SEWING MACHINE OPERATORS

TRAINEES ACCEPTED

148 Front St. S. W.
Grand Rapids, Mich. 49502
616-459-3548

(65-71)

NURSES RN's—LPN's Where Are You Hiding?

We want to give good patient care but we cannot do it without your help.

WE NEED YOU!

All shifts. Full or part time.

Call Mrs. Letendre for an appointment 8 to 4:30

ABBEY NURSING HOME 6205 Euclid 421-8580

(70-72)

TOOL MAKER

Must be Journeyman or Equivalent and be able to work any shift. Excellent benefits and working conditions. Apply:

CHAMPION SPARK PLUG CO.
20000 Conner Ave., Detroit, Mich. 48234

An Equal Opportunity Employer

(70-72)

PODAROGIFTS, INC.

primina, kad

dabar pats tinkamiausias laikas siųsti
DOVANAS SAVO GIMINĖMS

į Lietuvą ir USSS Kalėdų šventėms:

MOTOCIKLUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIAMAS MAŠINAS, TELEVIZJOS APARATUS, KAMERAS, SIUVAMAS MAŠINAS, BALDUS.

Taip pat drabužius, medžiagas, kailinius, rankinius laikrodžius ir maisto produktus.

Didžiulis automobilių pasirinkimas, pavyzdžiui,

ŽIGULI VAZ 2101

ŽIGULI VAZ 2102 — Station Wagon

ŽIGULI VAZ 2103 — Naujas Modelis

MOSKVIČ 408 — IE

MOSKVIČ 412 — IE

MOSKVIČ — Station Wagon — 426, 427

ZAPOROŽEC ZAZ — 968

ZAPOROŽEC ZAZ 968-E

PODAROGIFTS, INC.

yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, siunčianti DOVANIUS CERTIFIKATUS per VNIŠPOSYLTORGA be jokių tarpininkų ir t.t.

PODAROGIFTS, INC.

yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, pateikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNIŠPOSYLTORGU.

Klijentų patogumui užsakymus priima šios su mumis bendradarbiaujančios firmos:

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1776 Broadway, N. Y., N. Y. 10019

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106

arba mūsų pagrindinė kontora

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE., (tarp 28 ir 27-tos g-vės)

NEW YORK, N. Y. 10001

(212) 685-4537

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

RODYS ŠV. JURGIO BAZNYČIA

Televizijos 3 kanalas šį sekmadienį, rugsėjo 22 d., 10 val. 30 min. ryto programoje Sunday Magazine perduos reportažą apie senias tautybių parapijas, kuriame bus parodyti vaizdai iš lietuvių šv. Jurgio bažnyčios.

• Navy Scholarships baigusiems high school berniukams ir mergaitėms (17-21 m.) bus duodama, kurie bus egzaminuotojų pripažinti tinkamais. Aplikacijas paduoti iki lapkričio 15 d.

NROTC (Naval Reserve Office Training Corps) scholarships studentai gaus pilną išlaikymą, knygas, uniformas ir 100 dol. mėnesiui. Dėl smulkesnių informacijų skambinti NROTC Program Officer (collect) 216-522-4830 nuo 8 v. ryto iki 4 v. p. p.

CLEVELANDO ABITURIENTAI

• Lietuvių abiturientų, baigusių šiais metais aukšt. mokyklas, pristatymas visuomenei įvyks š. m. spalio 5 d. Lietuvių Namuose.

• Rasa Palūnaitė baigė Manchester High School Akron. Studijuos State Universitete sociologiją.

• Zita Kripavičiūtė baigė Notre Dame Akademiją. Studijuoja pedagogiką Notre Dame College.

KUN. P. DZIEGORAIČIO 35 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

Šv. Mišios Naujosios parapijos bažnyčioje rugsėjo 29 d. 10 val. Po pamaldų pietus ir trumpa meninė programa parapijos salėje. Bilietus galima gauti abiejų parapijų klebonijose, krautuvėse Patria ir Baltic Delicatessen. Kaina asmeniui \$3.50.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Aušra Kaminskaitė baigė Euclid Senior High School. Studijuos Dyke College "legal" secretary.

• Romas Kazlauskas baigė St. Joseph gimnaziją. Studijuos elektros inžineriją Cleveland State universitete.

• Vilija Janavičiūtė baigė Copley gimnaziją Akron. Studijuos Cleveland State Universitete.

• Ginis Mačys baigė Collinwood gimnaziją. Studijuos Cleveland State Universitete.

(Kituose Dirvos numeriuose bus daugiau nuotraukų)

DIRVAI PAREMTI RUDENS BALIUS

SPALIO 12 D., ŠEŠTADIENI

Lietuvių Namų salėje.

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIKS CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS

STALAI (DEŠIMČIAI ASMENŲ) AR PAVIENIOS VIETOS REZERVUOJAMOS IŠ ANKSTO KREIPIANTIS Į DIRVĄ (TEL. 431-6344) ARBA Į ŠIUOS ASMENIS: J. MOCKUS 681-5295, S. ASTRAUSKAS 943-5948, V. BENOKRAITIS 481-5175, E. JAKULIENĖ 333-6876, A. BUTKUS 932-9944, K. KARALIUS 229-2419, V. STUOGIS 486-2387, A. LAIKŪNAS 382-9851. BILieto KAINA ASMENIUI (ŠILTA VAKARIENĖ IR GĖRIMAI) 12 DOLERIŲ.

Šokiams gros Clevelando populiarius orkestras "Svoboda"

GYVŲJŲ IR MIRUSIŲJŲ TALKA

Mirusieji padeda gyviesiems likiminėj kovoj ir pastangose išlaikyti mūsų tautinę gyvybę... Šitas faktas paaiškėjo lyginant Lietuvių (milijoninio) Fondo narių statistiką. Ir štai: 1973 m. gruodžio 31 d. iš viso buvo 3406 nariai, tame skaičiuje -- 750 mirusieji (su atminimo įnašais). Taigi virš 22% bendrojo skaičiaus su arti 200,000 dol. įnašų. Tai, žinoma, nepaprastai įspūdingas, pavyzdžio neturįs balansas, parodą mūsų išeivijos pasiryžimą nepasiduoti, bet dirbti, kurti ir kovoti, i gyvųjų gretas įjungiant net savo mirusius...

Bet sykiu kyla ir nerami mintis: O kaip dalykai plėtosis toliau? Ar gyviesiems Fondo nariams išmirštant, o kitiems lietuviams atšalant ir Fondo aktyviau nermiant, tas milijoninis kapitalas netaps vien 'atminimų įnašų' fondu?...

Atrodo, jog būtų pats laikas subrukti ir nuolat papildyti Fondo narių šeimą naujais, gyvais ir jaunais žmonėmis. Turėtume ne tik užbaigti pirmąjį milijoną, bet pradėti ir ugdyti antrąjį! Juk mūsų išeivija ekonominiškai jau atkuto. Jau ir vidutinioji karta yra pajėgi skirti gyvybiniams tautos reikalingams stambesnes sumas. Tat būtų nuoseklu, jei ir tie, kurie dėl vienos ar kitos priežasties nėra įsijungę į bendrą lietuvišką darbą, bent savo įnašais veiktų. Juk tas tūkstantis dolerių, nešdamas kasmet po 80-100 dol. palūkanų ir bus tas pakaitalas žmogui -- lietuviui, negalinčiam ar nenorinčiam asmeniškai jungtis į visuomeninį lietuvišką darbą. Jis neveiks, bet jo pinigai veiks! O kad tie pinigai 'veikia', matyti ir iš L. Fondo apyskaitų, rodančių, kad lig šiol jau 300,000 dol. paskirstyta lietuviškajam švietimui, kultūrai, menui, jaunimui, kūrybai ir t.t. Kas gi kitas būtų galėjęs tokias sumas sutelkti? Tat drąsiai galime tvirtinti, kad Lietuvių Fondas yra pats realiausias ir svarbiausias lietuviškosios išeivijos kūrinys, vertas pasididžiavimo užmojis, teikias pastovią finansinę paramą lietuviškajai veiklai ir kūrybai dabar ir ateityje.

Pirmasis milijonas, kaip pranešama, jau baigiamas. Dar trūksta apie 50,000 dol. Clevelande lig šiol sutelkta 185 nariai su 48560 dol. įnašais. Nors pradžioje nustatytoji kvota Clevelandui buvo 100,000 dol., bet, kaip žinome, tuo pačiu laiku mūsų visuomenė turėjo ir kita, konkretų ir svarbų uždavinį -- Lietuvių namų statybos finansavimą. Tat Clevelando atsilikimas šiuo atveju būtų pateisinamas. Dabar gi, kada kvota Clevelandui ir visai Ohio valstijai yra sumažinta ligi \$15,000, atrodo, nebūtų sunku ją išpildyti. Gražų pavyzdį mums duoda Stasys Lukoševičius-Lukas, naujas L. Fondo 'tūkstantis-

ninkas' ir eilė naujų šimtinių. Galima taip pat tikėtis, kad ir kai kurie senieji LF nariai savo įnašus padidins.

Š. m. rugsėjo 22 d. (sekmadienį) 4 val. Lietuvių Namų salėje įvyks susirinkimas Lietuvių Fondo vajeus reikams aptarti. Pranešimus padarys iš Chicagos atvykę dr. A. Razma, dr. Ambrozaitis, dr. Balukas ir dr. Valaitis. Be to, bus rodomas L. Fondo lėšomis viename universitete paruoštas filmas apie M.K. Čiurlionį. Po to, jau prie kavutės, bus proga ir plačiau išsikalbėti ir padiskutuoti įvairiais L. Fondo veiklą liečiančiais klausimais. Ta proga bus registruojami nauji nariai. Lėjimas visiems laisvas. Susirinkimą ir visus vajeus Ohio valstijoje reikalus tvarko L. Fondo igaliotinė M. Lenkauskienė ir jos sukvietas komitetas. (pk)

ŠAULĖS APTARĖ ATEITIES VEIKLĄ

Karin. Juozapavičiaus šaulių kuopos moterų sekcijos susirinkimas įvyko š. m. rugsėjo mėn. 15 d. Gausiai dalyvavusios sesės buvo pilnos poatostoginės energijos. Sekcijos pirm. O. Mikulskienė atidarė susirinkimą ir po įžanginio žodžio pakvietė St. Radzevičiūtę būti susirinkimo pirmininke ir G. Karsokienę -- sekretore. Po paskelbtos darbotvarkės buvo paskaitytas protokolas. Po to kasininkė U. Grincienė referavo apie šaulių kuopos suruoštą gegužinę š. m. birželio 30 d. E. Šarkauskienė trumpai papasakojo apie Kanados šaulių moterų sąskrydį Hamiltone š. m. rugpiūčio 17-18 dienomis; iš Clevelando buvo nuvykusios Š. Amerikos šaulių moterų vadė O. Mikulskienė ir vietinės šaulių moterų sekcijos atstovės -- E. Šarkauskienė, O. Čiuprinskienė ir St. Miglinienė. Po šių pranešimų buvo tariamasi dėl spalio mėn. 13 d. įvyksiančio šaulių kuopos šeimyninio pobūvio. Vėliau buvo prarastas moterų sekcijos naujos sekretorės rinkimas; toms pareigoms buvo išrinkta E. Šarkauskienė. Po to sekcijos vadovė paskaitė sesėms LSST Centro Valdybos aplinkraščius, ir su jomis tarėsi dėl kuopos gauto kvietimo dalyvauti Chicagos Vytauto Didžiojo šaulių kuopos 20-tos sukakties šventėje š. m. spalio 26-27 d.. Kultūrinių reikalų ratelio vadovė J. Budrienė pasidalino su sesėmis savo planais literatūrinėje srityje, numatytą vakaronių reikalų, bei sesėms ir suinteresuotai visuomenei kulinarinio kurso pravedimo reikalų, pasikviečiant šios srities žinovę. Susirinkimas buvo baigtas tradicine baigmine daina 'Lietuva brangi'.

Tačiau sesės tuom nepabaigė šios popietės veiklos --

Lietuvos Vyčiai praeitą sekmadienį, padėję vainiką prie Nauj. parapijos paminklo atliko piligriminę eisnę. V. Bacevičiaus nuotrauka

sekė rikiuotės ir žygiavimo pratimas, prarastas su kuopos vald. nario A. Karso-ko instrukcine pagalba. Po šio fizinio įtempimo sesių

pagaminta kavutė su sekcijos vadovės parūpintais kepiniais rado didelio pritirimo.

G. Karsokienė

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus. Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5 1/4%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6 1/2% — 7 1/2%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Laureatė poetė Liūnė Sutema.

DEŠIMTOJI VINCO KRĖVĖS LITERATORINĖ PREMIJA PASKIRTA LIŪNEI SUTEMAI UŽ POEZIJOS KNYGĄ "BADMETIS"

VINCO KRĖVĖS literatūrinės premijos jury komisija (pirm. dr. Jūratė Cipliauskaitė-Tanner, sekr. dr. Henrikas Nagys, nariai: Monika Jonynienė, Rima Tekutytė ir Vilius Pėteraitis) balsų dauguma paskyrė dešimtąją Vinco Krėvės literatūrinę premiją (500 dol.) poetei Liūnei Sutemai (Zinaidai Nagytei-Katiliškienei) už jos poezijos rinkinį "Badmetis" (išleistą 1972 metais Jūrų Skautijos korporacijos GINTARAS). Balsuojant taškų sistema, po paskutiniojo balsavimo L. Sutemos "Badmetis" gavo 14 taškų (iš 15-kos galimų), Kazio Bradūno "Pokalbiai su karalium" 9 taškus ir Antano Gustaičio "Saulės šermenys" 7 taškus.

Šią premiją, skiriamą kas antri metai Lietuvių Akademino sambūrio Montrealyje, iki šiol yra gavę sekančios rašytojai (chronologine tvarka): Jonas Aistis (Apie laiką ir žmones),

Jonas Mekas (Semeniškių idilės), Marius Katiliškis (Išėjusiems negrįžti), Algimantas Mackus (Neornamentuotos kalbos generacija ir Augintiniai), Vincas Ramonas (Miglotas rytas), Kostas Ostrauskas (Žaliojo lankelė), Antanas Vaičiulaitis (Gluosnių daina), Kazimieras Barėnas (Tūboto gaidžio metai) ir Juozas Kraliauskas (Vaišvilks).

Dešimtoji V. Krėvės lit. premija bus įteikta š. m. spalio mėn. 5 d. Montrealyje. Šiuo metu sambūryje yra apie 40 narių; jo pirminkė — dr. J. Cipliauskaitė-Tanner ir sekr. R. E. Maziliauskas. Sambūris įsteigtas 1950 metais, o V. Krėvės premija skiriama jau 19 metų.

• Audronė Simonaitytė ir Algirdas Brazis atliks meninę programą Lietuvių Kongreso bankete rugsėjo 28 d. Pick Congress viešbutyje, Chicagoje. Solistams akompanuos Aldona Brazienė. Bilietus galima įsigyti pas banketo vedėją O. Gradinskienę tel. FR 6-1998. Banketą praves kino ir televizijos žvaigždė Rūta Lee-Kilmonytė. Pradžią 7 vak. Kaina \$12.50 asmeniui.

Buvusiam Balfo Reikalų vedėjui

A. A.

KUN. PRANUI GEISČIŪNUI

mirus, jo šeimos nariams ir artimiesiems širdingą užuojautą reiškia ir kartu liūdį

Bendras Amerikos Lietuvių
Šalpos Fondas
Centro Valdyba

Buvusiam mūsų mielam bendradarbiui JURGIUI DUMBRIUI ir jo šeimai jo mylimai motinai

A. A.

ONAI DUMBRIENEI

mirus, reiškiamo giliausią užuojautą

A. Juozaitis
A. Kazys
K. Narbutaitis
V. Ramonis
J. Jasinevičius

Alma Piečaitė-Fremarek, Milda Memėnaitė ir Nijolė Voketaitytė, ruošiasi madų parodai spalio 5 ir 6 d., kurios pelnas skiriamas Eglutei paremti.

V. A. Račkausko nuotrauka

PARENGIMAS "EGLUTEI" PAREMTI

Chicago seselių rėmėjai, suprasdami spaudos svarbą, ėmėsi iniciatyvos ir vėl suorganizavo tradicinę madų parodą ir pelną skirs vaikų laikraščiui "Eglutei". Madų paroda bus spalio 5 ir 6 d.d. Jaunimo Centre. Šiame parodoje bus kiekvienai kas pasižiūrėti ir pasigėrėti, nuo mažiausio "Eglutės" skaitytojo iki vyresnio amžiaus senelės. Specialius vakarinius rūbus kūrta talentinga profesionalė rūbų projektuoja Monika Kripkauskienė. Josios fantazijai nėra ribų. Parodos komentatorė bus humoru pasižymėjusi ir visų mėgiama aktorė Julija Cijūnėlienė, o viską skoningai dekoruos Ona Gradinskienė.

Visi kviečiami ta pačia proga aplankyti gintaro dirbinių parodą, kuri bus atidaryta tik dvi dienas, spalio 5 ir 6 d.d. (mr)

• Į Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Vydомуosius Organus nominacijos baigtos š. m. rugsėjo 1 d. Į LŽS centro valdybą yra nominuoti ir sutiko būti renkami šie asmenys, visi iš Chicago: Vladas Būtėnas, Jurgis Janušaitis, Juozas Kapačinskas, Vytautas Kasniūnas, Emilija Pakštaitė, Algirdas Pužauskas, Juozas Vaišnys, S.J. ir Danutė Vakarė. Į kontrolės komisiją, visi iš Toronto: Leonas Adomavičius, Pranas Bastys, dr. Juozas Kaškelis ir Stepas Varanka. Į garbės teismą, visi iš Los Angeles: Jonas Kupronis, Ignas Medziukas, dr. Petras Pamatitis ir dr. Grigas Valančius.

• Antano Petrikonio, gerai žinomo menininko, paveiksłai yra išstatyti pub-

likai Chicago Lawn bibliotekoje, kuri yra prie 6120-24 So. Kedzie Avenue.

• Stasys Gečas, Chicagoje, 4509 So. Richmond Ave., tel. 254-9442, paskirtas federalinės valdžios savanorių organizacijos Vista tarnybai — padėti nedarbingiems ir pensininkams jų socialiniuose reikaluose. Kai kurie jų dabar gauna mažas pensijas ar pašalpas. Tokie pagal įstatymus gali gauti papildomas sumas, tik reikia kreiptis į tos organizacijos pareigūnus arba į artimiausią Socialinio draudimo įstaigą.

• Detrito šv. Petro lietuvių parapijos choras rugsėjo 25 d. 7 val. vak. renkasi bažnyčioje repeticiškai. Rugsėjo 29 d. 10:30 v. v. choras giedos per šv. Mišias už Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną, minint jo gimimo ir mirties sukaktį.

• Hamiltone spalio 5 d. įvyks Tautos Fondo didelis metinis parengimas ir jame bus prisiminta spalio 9-ji. Tuo reikalu žodį tars iš Otaposo P. Ancevičienė. VKL S-gos Kanados krašto valdyba kviečia visus dalyvauti parengime.

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
138 bed acute care hospital
DIRECTOR OF NURSING
Available for qualified applicant.
Minimum of 5 years experience. Masters Degree desired, however, not required. Salary negotiable.

ALSO
REGISTERED NURSES
For all services & all shifts. Good starting salary. Differential for evening and night shift. Excellent fringe benefits. Apply call or write to Administrator

COLLETON COUNTY
HOSPITAL
219 Lemacks St.
Walterboro, S. C. 29488
An Equal Opportunity Employer (64-71)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Išvyksta LAPKRIČIO 22 dieną — grįžta
LAPKRIČIO 30 dieną.

KAINA TIK \$649.00

Paskutinė šių metų grupė išvyksta
GRUODŽIO 20 d. ir grįžta SAUSIO 3, 1975.

KAINA \$829.00

Jungtis prie ekskursijų galima
BOSTONE ir NEW YORKE.

GRUPESE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS —
NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu
kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

(PRICES QUOTED ARE EFFECTIVE AUGUST 1, 1974.
AIR FARES SUBJECT TO CHANGES).

TAUPYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai
yra lietuviai, bet kiekvienam
skyriuje galima susikalbėti
lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7½% — 4 metų su \$10,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6¼% — 1 metų su \$1,000, minimum.

Member F.S.L.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas

MAINTENANCE—FACTORY

Our Solon Plant has need of experienced people in its maintenance Dept. If you have experience in Machine repair, Hydraulic equipment repair, Electrical repair including motors and Maintenance Welding apply in person. Good hourly rate, paid vacation, group insurance and some overtime.

INTERPACE CORP.

30000 SOLON RD., SOLON, OHIO

An Equal Opportunity Employer

(70-72)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.